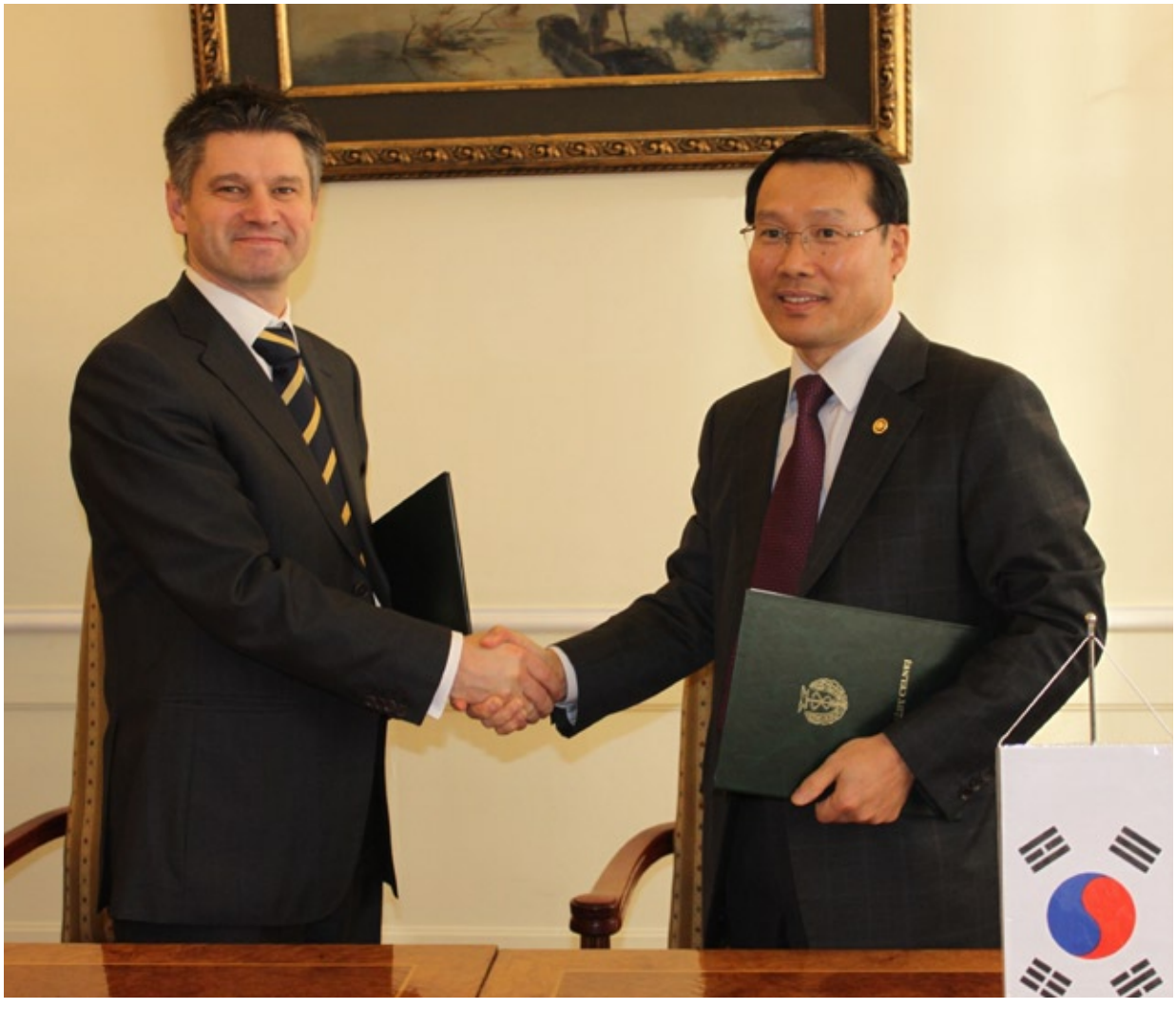
WIADOMOŚCI CELNE
Nr 11-12/2012
MINISTERSTWO FINANSÓW – SŁUŻBA CELNA • WARSZAWA 2012 • ISSN 1230-9087

Spotkanie Szefów Służb Celnych Polski i Korei

WIADOMOŚCI
CELNE

REDAKCJA
Redaktor naczelny: Witold Lisicki
Sekretarz redakcji: Beata Zuba
Marcin Woźniczko

PROJEKT GRAFICZNY
Aleksandra Laska

Wykonawca:
Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi,
Laski, ul. Brzozowa 75, 05-080 Izabelin

WYDAWCA
Ministerstwo Finansów – Służba Celna
Warszawa, ul. Świętokrzyska 12
www.clo.gov.pl
beata.zuba@mofnet.gov.pl
marcin.wozniczko@mofnet.gov.pl
tel.: (022) 694 46 30
tel./fax: (022) 694 35 02
nakład: 1800 egz.

Z okazji zbliżającego się Bożego Narodzenia życzę wszystkim funkcjonariuszom i pracownikom Służby Celnej Świąt białych, pachnących choinką, skrzypiących śniegiem pod butami, spędzonych w ciepłej, rodzinnej atmosferze, pełnych niespodziewanych prezentów.

Świąt dających radość i odpoczynek, oraz nadzieję na Nowy Rok, żeby był jeszcze lepszy niż ten, co właśnie mija.

Koniec roku to też tradycyjnie okazja do podsumowań i okazja do podziekowania za cały rok niełatwej służby, które to za pośrednictwem „Wiadomości Celnych" składam.

Życzę też, żeby ten szczególny czas sprawił, że oderwiecie się państwo od zwykłych obowiązków oraz codziennych czynności i przeżyjecie go w sposób szczególny, radośnie, uroczyście.

Egzaminy i świadectwa zawodowe w ustawie o grach hazardowych

Zgodnie z art. 24 ustawy o grach hazardowych osoby pełniące funkcję lub zajmujące stanowisko, z którym wiąże się obowiązek nadzorowania gier hazardowych, w szczególności dyrektorzy oddziałów, ośrodków gier, kierownicy, osoby nadzorujące gry telebingo, loterie fantowe, gry bingo fantowe, loterie promocyjne i loterie audioteksowe, inspektorzy w ośrodkach gier, kasjerzy obowiązane są złożyć egzamin i uzyskać świadectwo zawodowe. Egzamin zawodowy dla tych osób składa się z części pisemnej i ustnej.

Do posiadania świadectwa zawodowego zobowiązane są również osoby zatrudnione do bezpośredniego prowadzenia gry hazardowej w szczególności krupierzy, przyjmujący zakłady wzajemne, prowadzący kolektury gier liczbowych, obsługujący automaty i urządzenia do gier. Osoby te zdają egzamin wyłącznie w formie pisemnej.

Aby osoba zatrudniona przez podmiot urządzający gry hazardowe posiadający koncesję lub zezwolenie, mogła przystąpić do egzaminu, podmiot urządzający te gry, występując do Ministra Finansów o wydanie świadectwa zawodowego, zgłasza do egzaminu zawodowego osoby ubiegające się o wydanie świadectwa zawodowego. Wystąpienie powinno mieć formę pisemną i zawierać 1) oznaczenie podmiotu urządzającego gry hazardowe, występującego o wydanie świadectwa zawodowego; 2) dane kandydata: a) imiona, nazwisko, b) datę i miejsce urodzenia, c) miejsce zamieszkania; 3) oznaczenie zajmowanego przez kandydata stanowiska lub pełnionej funkcji oraz związanego z nimi obowiązku; 4) serię, numer i rodzaj dokumentu tożsamości kandydata, a w przypadku kandydatów posiadających numer PESEL - także ten numer.

Ponadto do wystąpienia dołącza się: 1) kopię koncesji lub zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier hazardowych, w przypadku gdy koncesję lub zezwolenie wydaje organ inny niż minister właściwy do spraw finansów publicznych; 2) regulaminy prowadzonych gier hazardowych, w przypadku gdy regulamin zatwierdza organ inny niż minister właściwy do spraw finansów publicznych; 3) oryginał zaświadczenia o niekaralności kandydata lub jego kopię poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza, adwokata lub radcę prawnego wydane nie później niż 3 miesiące przed dniem wystąpienia o wydanie świadectwa zawodowego .

Egzamin składa się z części pisemnej bądź też z części pisemnej i ustnej. Część pisemna egzaminu zawodowego trwa 40 minut i polega na rozwiązaniu testu zawierającego 25 pytań z zakresu znajomości przepisów o grach hazardowych, w zakresie niezbędnym do zajmowanego stanowiska. Warunkiem zaliczenia części pisemnej egzaminu zawodowego jest uzyskanie co najmniej 60% maksymalnej liczby punktów za rozwiązanie testu. Warunkiem dopuszczenia do części ustnej jest zaliczenie części pisemnej egzaminu zawodowego. Część ustna egzaminu zawodowego polega na udzieleniu odpowiedzi na co najmniej dwa na trzy pytania wylosowane z zamkniętego zbioru pytań egzaminacyjnych. Wyniki egzaminu ogłasza przewodniczący komisji.

Minister Finansów organizuje przeprowadzenie egzaminu zawodowego dla grupy nie mniejszej niż 10 osób lecz nie większej niż osób 40. Po wyznaczeniu terminu egzaminu minister właściwy do spraw finansów publicznych informuje o tym pisemnie podmiot. Informacja ta jest przekazywana, nie później niż 7 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu wraz z podaniem miejsca przeprowadzenia tego egzaminu.

Za przeprowadzenie egzaminu należy wnieść opłatę w wysokości określonej w art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych. W celu przeprowadzenia egzaminu minister do spraw finansów publicznych wyznacza 2 osoby wyróżniające się wiedzą w zakresie przepisów o grach hazardowych. Trzeciego członka komisji wyznacza minister do spraw wewnętrznych i administracji.

Komisja egzaminacyjna wybiera ze swojego składu przewodniczącego i sekretarza komisji a do jej zadań należy:

1) przygotowanie testów dla kandydatów oraz zamkniętego zbioru pytań egzaminacyjnych;
2) przeprowadzenie egzaminu,
3) nadzór nad prawidłowym przebiegiem egzaminu,
4) ogłoszenie wyników egzaminu,
5) sporządzenie listy obecności kandydatów zawierającej dane, o których mowa w § 2 ust. 2,
6) sporządzenie protokołu niezwłocznie po zamknięciu posiedzenia komisji,
7) podpisanie protokołu posiedzenia komisji oraz listy kandydatów wraz z podaniem wyników egzaminu.

Inaczej kształtowana jest sytuacja podmiotu realizującego Monopol Państwa. Jedynym takim podmiotem w zakresie gier hazardowych jest obecnie Spółka Totalizator Sportowy. Pomimo iż jedynym warunkiem w zakresie gier objętych monopolem państwa jest zatwierdzenie ich regulaminu przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, to osoby pełniące funkcję lub zajmujące stanowisko, z którym się wiąże obowiązek nadzorowania gier hazardowych mają obowiązek złożenia egzaminu zawodowego przed komisją egzaminacyjną wyznaczoną przez Ministra Finansów. Wyjątek od tej reguły ustawa przewiduje wobec osób prowadzących kolektury gier liczbowych. Dla osób tych podmiot wykonujący monopol państwa przeprowadza szkolenia zgodnie z przesłanym Ministrowi Finansów programem tych szkoleń. Po odbyciu szkoleń, osoba składa egzamin przed komisją powołaną przez podmiot realizujący monopol państwa w zakresie gier hazardowych. Z egzaminu komisja sporządza protokół i przesyła go Ministrowi Finansów wraz ze świadectwami, w celu uznania ich za równoważne ze świadectwami zawodowymi wydanymi przez tego ministra. Za uznanie świadectwa pobierana jest opłata w wysokości 15 % kwoty bazowej.

Świadectwo zawodowe wydawane jest na okres 3 lat. Traci zatem ważność z upływem tego okresu. Jednakże gdy osoba posiadająca świadectwo przestanie spełniać wymóg posiadania nienagannej opinii lub zostanie skazana za popełnienie przestępstwa lub umyślne przestępstwo skarbowe, Minister Finansów w drodze decyzji cofa takie świadectwo.

Kwestia egzaminów zawodowych, podobnie zresztą jak cały obszar gier hazardowych nie jest objęta harmonizacją na poziomie Unii Europejskiej

Niemniej jednak w ustawodawcach wielu państw członkowskich została przewidziana taka instytucja, przy czym zakres podmiotów podlegających obowiązkowi posiadania świadectw zawodowych jest zróżnicowany.

Komisja Europejska niejednokrotnie natomiast podkreślała, że te rozwiązania traktuje jako jeden z elementów nadzoru nad rynkiem gier hazardowych i dbałości o ochronę grających.

Joanna Suska
Ministerstwo Finansów

Uproszczenia w dokumentowaniu pochodzenia towarów

Podstawowymi dokumentami stosowanymi dla potwierdzenia pochodzenia produktów są świadectwa pochodzenia:

- **preferencyjne** (np. świadectwo przewozowe EUR.1, EUR-MED, i
- **niepreferencyjne** (tzw. uniwersalne lub zwykłe),

wystawiane dla potrzeb eksportu przez polskie organy celne na wniosek eksportera lub jego upoważnionego przedstawiciela.

Uproszczenie w zakresie dokumentowania **preferencyjnego** pochodzenia istnieje od dawna, ma swoje umocowanie przede wszystkim w podpisanych przez Unię umowach o wolnym handlu, stosowane jest we wszystkich państwach członkowskich UE, a polega na sporządzaniu przez upoważnionych eksporterów deklaracji pochodzenia na fakturze lub innych dokumentach handlowych bez względu na wartość przesyłki. Ponadto, każdy (również nieupoważniony) eksporter może sporządzać takie deklaracje, gdy wartość towarów w przesyłce nie przekracza równowartości 6000 euro. Deklaracje te zastępują świadectwa EUR.1 i EUR-MED. Regulacje dotyczące stosowania deklaracji pochodzenia i przyznawania statusu upoważnionego eksportera obowiązujące w handlu pomiędzy Wspólnotą a danym krajem, grupą krajów lub regionem zawarte są w odpowiednich umowach międzynarodowych i przepisach rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz.Urz. WE L 253 z 11.10.1993r. z późn. zm.) (RWKC), a także w przepisach prawa i instrukcjach krajowych. W Polsce uzupełnieniem postanowień umów o wolnym handlu są przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie wzorów formularzy stosowanych w sprawach celnych (Dz. U. Nr 166, poz. 9674) wprowadzające wzór wniosku i upoważnienia oraz *Instrukcje i Wytyczne dotyczące uproszczonego sposobu dokumentowania pochodzenia* ostatnio zaktualizowane w czerwcu 2011 r.

W Polsce przyznano ponad 400 takich upoważnień:

IC	Liczba upoważnień na dzień 1.01. 2012 r.	I kwartał 2012 r.	II kwartał 2012 r.	III kwartał 2012 r.	Liczba podmiotów korzystających
Biała Podlaska	4	1	0	0	5
Białystok	3	0	0	0	3
Gdynia	5	3	2	4	14
Katowice	33	7	2	1	42
Kielce	9	0	0	0	9
Kraków	26	2	0	1	29
Łódź	31	2	2	2	37
Olsztyn	23	0	0	0	23
Opole	14	0	1	1	16
Poznań	49	1	2	3	55
Przemyśl	15	1	0	1	17
Rzepin	18	1	1	3	23
Szczecin	19	1	1	1	22
Toruń	15	0	0	1	16
Warszawa	55	6	8	1	70
Wrocław	36	2	4	1	43
Razem	355	27	23	19	**425**

Wśród państw członkowskich plasujemy się pod tym względem po środku:

Liczba upoważnień powyżej 10 000	Liczba upoważnień 1000 - 9999	Liczba upoważnień 500 - 999	Liczba upoważnień 100 - 499	Liczba upoważnień poniżej 100
DE	BE, DK, ES, FR, NL, AT. SE, UK	CZ, FI	**PL > 400,** SI – ok. 200, IE – ok. 170, HU – ok. 120	BG, EE, GR, LV, LT, MT, RO, SK, PT, CY

Natomiast w zakresie dokumentowania pochodzenia **niepreferencyjnego** jedyne regulacje znajdziemy w art. 47 – 54 RWKC i załączniku 12 do RWKC. Przepisy te stanowią, że świadectwa pochodzenia wystawiane są przez właściwe władze lub upoważnione organy państw członkowskich i nie przewidują uproszczenia w formie samodzielnego wystawiania dowodów pochodzenia przez eksporterów.

W Polsce świadectwa niepreferencyjne są wystawiane, zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. Nr 68, poz. 622, z późn. zm.), **przez administrację celną**; **w 146 jednostkach** organizacyjnych Służby Celnej (najczęściej w OC, ale też w miejscach uznanych); **bezpłatnie**. Ilość niepreferencyjnych świadectw pochodzenia wydana polskim eksporterom to: 237 427 w 2010 r., 236 946 w 2011 r. i 105 551 w okresie styczeń – maj 2012 r.

Dla porównania, w Niemczech, świadectwa niepreferencyjne są wystawiane **przez izby przemysłowo-handlowe** - sieć niewiele ponad **100 jednostek**, które wystawiają około **1,5 mln świadectw (dane z 2011 r**.). Opłata za wystawienie świadectwa wynosi **do 10 euro**.

Wyjściem naprzeciw postulatom podmiotów gospodarczych dokonujących częstego wywozu produktów do krajów trzecich, w sytuacji gdy istnieje wymóg udokumentowania niepreferencyjnego pochodzenia przywożonych towarów, było wprowadzenie od października br. uproszczenia umożliwiającego przedsiębiorcom wyeliminowanie konieczności każdorazowego składania wniosku o wystawienie uniwersalnych świadectw pochodzenia dla każdej partii wywożonych produktów, a nawet uzyskanie ostemplowanych *in blanco* egzemplarzy świadectw pochodzenia do samodzielnego wypełnienia przed wysyłką towarów.

Podstawę dla wprowadzenia tego ułatwienia stanowi art. 49 RWKC. Zgodnie z tą regulacją *„Jeżeli uzasadniają to okoliczności, w szczególności gdy wnioskodawca regularnie dokonuje wywozu, Państwa Członkowskie mogą odstąpić od wymogu składania wniosku dla każdej czynności wywozowej, o ile przepisy dotyczące pochodzenia są przestrzegane"*. Jakkolwiek przepis ten nie jest nowy, to jego wykorzystanie uniemożliwiała w zasadzie praktyka jednoczesnego wypełniania druku wniosku i świadectwa, stanowiących komplet formularzy dostępnych w urzędach dla zainteresowanych podmiotów.

Od 1 października 2012 r. obowiązują *Wytyczne dotyczące zasad stosowania uproszczonej procedury wystawiania niepreferencyjnych świadectw pochodzenia w oparciu o art. 49 RWKC*. Uproszczenie może być stosowane przez podmiot, który uzyskał od naczelnika urzędu celnego stosowne upoważnienie. Organ celny może udzielić upoważnienia do stosowania uproszczonej procedury z art. 49 RWKC osobom, które:

- mają swoją siedzibę na terytorium Polski,
- dokonują regularnego wywozu towarów,
- nie zostało im cofnięte upoważnienie do stosowania uproszczonego sposobu dokumentowania pochodzenia towarów jak również upoważnienie do stosowania uproszczonej procedury wystawiania niepreferencyjnych świadectw pochodzenia ze względu na naruszenie przez nich przepisów prawa, w okresie ostatniego roku.

Wśród okoliczności sprzyjających uzyskaniu tego upoważnienia można wymienić częstotliwość i regularność dokonywania wywozu, w szczególności powtarzający się wywóz jednakowych produktów uzyskiwanych w wyniku tego samego procesu produkcji lub długofalowych kontraktów zakupu, przestrzeganie i doświadczenie w stosowaniu przepisów dotyczących ustalania pochodzenia towarów, dotychczasową współpracę z organami celnymi, status AEO, posiadanie pozwolenia na stosowanie procedury uproszczonej itp.

Dzięki uproszczeniu możliwe jest jednokrotne wnioskowanie o wystawienie większej ilości uniwersalnych świadectw pochodzenia dla przyszłych wysyłek wskazanych produktów. Innymi słowy taki pojedynczy wniosek będzie stanowił wspólną podstawę dla wystawienia świadectw pochodzenia dla produktów w nim ujętych, zatem przy kolejnych wysyłkach takich produktów jak opisane we wniosku, nie będzie potrzeby wypełniania kolejnych druków wniosków, ani przedstawiania dokumentów na potwierdzenie pochodzenia towarów.

Rozszerzeniem tego ułatwienia jest możliwość uzyskania nawet pakietu świadectw dla przyszłych wysyłek, już ostemplowanych pieczęcią urzędu, ale nie wypełnionych. Miejsce i data wystawienia są uzupełniane przez eksportera wraz z pozostałymi rubrykami dokumentu w momencie eksportu towaru. Ilość kopii świadectw zwróconych po wykorzystaniu przez eksportera, upoważnia – po uprzednim sprawdzeniu ich zgodności ze złożonym wnioskiem - do wydania odpowiedniej ilości następnych świadectw potwierdzonych *in blanco* i zaewidencjonowanych przez urząd celny, w okresie wskazanym w upoważnieniu.

Zmiana okoliczności mających wpływ na pochodzenie produktów objętych danym wnioskiem wymaga złożenia nowego wniosku dla uzyskania kolejnych świadectw pochodzenia (lub ich dalszego sporządzania z zastosowaniem trybu *in blanco)*.

Podmioty, którym zostało przyznane upoważnienie do stosowania uproszczonej procedury z art. 49 RWKC podlegają kontroli w zakresie sposobu wykorzystywania takiego upoważnienia. Kontroli podlega prawidłowość stosowania uproszczenia (m.in. zgodność świadectw pochodzenia z danymi zawartymi we wniosku) i dokumenty uzasadniające potwierdzenie pochodzenia produktu.

Katarzyna Krawicz-Nowak
Ministerstwo Finansów

Sukces w olejach smarowych. Miliony z akcyzy pozostaną w budżecie

Temat opodatkowania olejów smarowych nie jest obcy nikomu kto w Służbie Celnej zajmuje się podatkiem akcyzowym. Również my funkcjonariusze Izby Celnej w Gdyni musieliśmy zmierzyć się z tym zagadnieniem. Problem stanowiło niejednolite orzecznictwo zarówno wojewódzkich sądów administracyjnych, jak i samego Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Składy sędziowskie różnie oceniały to niewątpliwie skomplikowane zagadnienie, dla jednych składów opodatkowanie olejów smarowych było zgodne z unormowaniami wspólnotowymi, dla innych wprost przeciwnie, jedni widzieli zwiększenie formalności zwianych z przekraczaniem granicy w handlu miedzy państwami członkowskimi, inni natomiast takich utrudnień nie dostrzegali.

Jedni i drudzy odnosili się do kultowego w tej kwestii wyroku Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 5 lipca 2007 r. (sprawy połączone C-145/06 i C-146/06 Fendt Italiana Srl przeciwko Agenzia Dogane - Ufficio Dogane di Trento, Dz. U. UE. C 2007/199/11). W wyroku tym ETS wskazał, że jeśli oleje smarowe wykorzystywane w inny sposób niż jako paliwo silnikowe lub grzewcze objęte są definicją pojęcia produktów energetycznych w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. b) dyrektywy Rady 2003/96/WE, to są one wprost wyłączone z zakresu zastosowania tej dyrektywy na mocy jej art. 2 ust. 4 lit. b) tiret pierwsze i przez to nie są objęte systemem ujednoliconego podatku akcyzowego. Zauważyć wypada, że ETS w omawianym wyroku wskazał, że wspomniane oleje smarowe, które nie są objęte ujednoliconym podatkiem akcyzowym, stanowią produkty inne niż te, o których mowa w art. 3 ust. 1 tiret pierwsze dyrektywy Rady 92/12/EWG, co oznacza, że zgodnie z art. 3 ust. 3 akapit pierwszy tej dyrektywy państwa członkowskie zachowują prawo do wprowadzenia lub utrzymania w mocy podatków od tych produktów, pod warunkiem że podatki te nie spowodują zwiększenia formalności związanych z przekraczaniem granicy w handlu między państwami członkowskimi.

Niejednolite orzecznictwa zarówno wojewódzkich sądów administracyjnych, jak i samego Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie nie wpływało korzystnie na wydawane przez organy rozstrzygnięcia w indywidualnych postępowaniach podatkowych.

Niemniej Dyrektor Izby Celnej w Gdyni i podlegli mu Naczelnicy Urzędów Celnych cały czas konsekwentnie uznawali, iż brak jest podstaw prawnych dla stwierdzania nadpłat w podatku akcyzowym w związku ze sprzedażą czy też nabyciem wewnątrzwspólnotowym olejów smarowych wykorzystywanych do innych celów niż paliwo silnikowe lub paliwo do ogrzewania. Decyzje Dyrektora Izby Celnej w Gdyni utrzymujące w mocy decyzje organów pierwszej instancji były oczywiście zaskarżane i trafiały na wokandę Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, który również bardzo konsekwentnie oddalał skargi podatników. Na te jednak składane były skargi kasacyjne do NSA.

W trakcie całego postępowania administracyjno-sądowego podmioty gospodarcze reprezentowały pogląd, iż objęcie olejów smarowych podatkiem akcyzowym stanowi naruszenie postanowień zawartych w dyrektywach unijnych. Natomiast pozostające w opozycji do powyższego stanowiska organy podatkowe wskazywały na możliwość opodatkowania olejów smarowych podatkiem akcyzowym z uwagi na treść art. 3 ust. 3 dyrektywy Rady 92/12/EWG (obecnie treść art. 1 ust. 3 dyrektywy Rady 2008/118/WE), zgodnie z którą państwa członkowskie zachowują prawo do nakładania podatków na produkty inne niż wyroby akcyzowe pod warunkiem, że nakładanie takich podatków nie spowoduje zwiększenia formalności przy przekraczaniu granic w handlu pomiędzy państwami członkowskimi.

Dlatego też tak istotne stało się rozstrzygniecie, czy przepisy krajowe na podstawie, których odprowadzany był podatek akcyzowy od olejów smarowych wykorzystywanych do innych celów niż paliwo silnikowe lub paliwo do ogrzewania są zgodne z przepisami prawa wspólnotowego.

Rozpatrując jedną z naszych spraw skład orzekający Izby Gospodarczej Naczelnego Sądu Administracyjnego postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2012 r., sygn. akt I GSK 1017/10, przekazał składowi siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego zagadnienie prawne następującej treści*: „Czy objęcie podatkiem akcyzowym wyrobów, o których mowa w art. 2 pkt 2 w związku z poz. 4 załącznika nr 2 i art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. nr 29, poz. 257 ze zm.), w tym produktów energetycznych wykorzystywanych do celów innych niż paliwo silnikowe lub paliwa do ogrzewania, mieści się w upoważnieniu do wprowadzenia lub utrzymania podatków, określonym w art. 3 ust. 3 dyrektywy Rady 92/12/EWG w sprawie ogólnych warunków dotyczących wyrobów objętych podatkiem akcyzowym, ich przechowywania, przepływu oraz kontrolowania (Dz. U. UE. L 92.76.1)?".*

Oczekiwana przez nas uchwała o sygn. akt I GPS 1/12 zapadła w dniu 29.10.2012r. Naczelny Sąd Administracyjny w składzie siedmiu sędziów stwierdził, że *„(...)**objęcie podatkiem akcyzowym wyrobów, o których jest mowa w art. 2 pkt 2** w związku z pozycją 4 załącznika numer 2 i art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 roku o podatku akcyzowym (Dz. U. nr 29, poz. 257 ze zm.), w tym produktów energetycznych wykorzystywanych do celów innych niż paliwo silnikowe lub paliwa do ogrzewania, **mieści się w upoważnieniu do wprowadzenia lub utrzymania podatków**, określonym w art. 3 ust. 3 Dyrektywy Rady 92/12/EWG w sprawie ogólnych warunków dotyczących wyrobów objętych podatkiem akcyzowym, ich przechowywania, przepływu oraz kontrolowania (Dz. U. UE. L 92.76.1).”*

Tak więc NSA uznał, że przepisy krajowe na podstawie, których opodatkowano oleje smarowe nie są sprzeczne z przepisami wspólnotowymi, nie dopatrzył się również aby przepisy te wprowadziły ograniczenia w zakresie obrotu tymi wyrobami i nałożyły na podatników i inne państwa członkowskie obo-

wiązków, które byłyby niezgodne z przepisami prawa wspólnotowego.

Podkreślenia wymaga, że uchwała o sygn. akt I GPS 1/12 ma charakter uchwały abstrakcyjnej a te podejmowane są w celu wyjaśnienia przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych. Ich przedmiotem są więc wątpliwości prawne, które nie mają bezpośredniego związku z postępowaniem toczącym się w indywidualnej sprawie sądowoadministracyjnej. Uchwały abstrakcyjne posiadają tzw. ogólną moc wiążącą również w indywidualnych sprawach, co powoduje, iż omawiana uchwała z 29 października 2012r. wiąże sądy administracyjne we wszystkich sprawach, w których miałby być stosowany interpretowany przepis.

Mamy nadzieję, że spór o opodatkowanie olejów smarowych przeznaczonych do celów innych niż paliwo silnikowe lub paliwo do ogrzewania zakończony został powołaną powyżej uchwałą Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Dorota Łysakowska
Izba Celna w Gdyni

Inicjatywy Polskiej Służby Celnej wskazówkami dla osiągnięcia wymaganego przez UE standardu funkcjonowania służb celnych

Dynamika zmian zachodzących w otoczeniu zewnętrznym jak również skala wyzwań pojawiających się przed Służbą Celną powoduje konieczność poszukiwania możliwości ciągłego zwiększania jej potencjału. Niezależnie od optymalizacji procesów wewnętrznych ważnym źródłem inspiracji w tym zakresie pozostaje współpraca międzynarodowa w sprawach celnych. Fakt, że Polska nadzoruje istotny fragment granicy zewnętrznej UE jak również intensywna współpraca ze służbami celnymi ościennych krajów daje nam w tym zakresie szczególne możliwości. Polska Służba Celna ze względu na swoją nowoczesność, efektywność działania oraz wysokie standardy zajmuje jednocześnie jedno z pierwszych miejsc na tle administracji publicznej kraju.

Spotkanie naczelników Urzędów Celnych z Przemyśla i Lwowa

Uwarunkowania te umiejętnie wykorzystywane przez osoby zaangażowane w działania PSC w obszarze współpracy międzynarodowej, dzięki ich wieloletnim wysiłkom pozwoliły osiągnąć naszej organizacji ważne miejsce w tej dziedzinie funkcjonowania UE.

Szczególnie intensywna i owocna jest część tej pracy zorientowana na kształtowanie stosunków z krajami Europy Wschodniej i Południowej deklarującymi wolę integracji z UE.

Przykładem naszego zaangażowania w procesach przygotowujących te kraje do przyszłego członkostwa jest Program Partnerstwa Wschodniego oraz niezwykle aktywny udział przedstawicieli PSC w Grupach Roboczych (których członkiem jest autor niniejszego artykułu) powołanych przez Komisję Europejską w celu wsparcia dostosowania standardów działania administracji celnych Ukrainy i Mołdawii do standardów UE.

Inauguracyjne posiedzenie Grupy Roboczej UE-Ukraina ds. Celnych odbyło się 16 października 2012 r. w Kijowie. W toku spotkania uzgodniono Mapę Drogową (Road Map) odnoszącą się m.in. do takich obszarów, jak: benchmarking przejść granicznych, wspólna kontrola celna, czy wdrożenie standardów IBM.

Prace Grupy Roboczej UE-Republika Mołdawii ds. Celnych trwają od kwietnia 2012 r. Aktualnie prowadzone działania dotyczą następujących obszarów: ułatwienia w handlu dla upoważnionych przedsiębiorców (AEO), bezpieczna i płynna obsługa podmiotów, Single Window oraz One Stop Shop, wzmocnienie współpracy na płaszczyźnie walki z przestępczością celną, analiza ryzyka, akcesja Republiki Mołdawii do konwencji NCTS, współpraca pomiędzy Mołdawią a Rumunią w zakresie wspólnego wykorzystania sprzętu do kontroli oraz wymiany informacji.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych zatwierdziło w planie projektów realizowanych z rezerwy celowej pod nazwą „Pol-

ska pomoc" projekt działań na rzecz Służby Celnej Republiki Mołdawii. Jest to 18-miesięczny projekt w zakresie zwalczania przemytu towarów, w tym wyrobów tytoniowych, z zastosowaniem systemu analizy ryzyka, który będzie realizowała Izba Celna w Białymstoku.

Ze względu na bogactwo naszych doświadczeń i osiągnięć na tle innych krajów UE przedstawiciel PSC dostrzega naszą unikalną rolę w ramach prac grupy roboczej w obszarach związanych z organizacją kontroli wykonywanej przez służbę celną na przejściach granicznych. Biorąc to pod uwagę, zgłoszona została propozycja organizacji posiedzenia Grupy Roboczej

Na przejściu granicznym

UE-Republika Mołdawii ds. Celnych w Polsce i połączenia jej z wizytą studyjną na terenie wybranych przejść granicznych z Ukrainą.

Propozycja spotkała się z entuzjastycznym przyjęciem i w efekcie w dniach 14-15 listopada doszło do jej realizacji.

14 listopada br. w siedzibie Izby Celnej w Przemyślu odbyło się całodniowe posiedzenie przedstawicieli Grupy Roboczej UE - Republiki Mołdawii ds. Celnych, podczas którego poruszone zostały kluczowe tematy, mające na celu wdrożenie strategicznych ram współpracy celnej pomiędzy Unią Europejską a Republiką Mołdawii.

Kolejnego dnia przedstawiciele Grupy Roboczej, podczas wizytacji przejść granicznych w Medyce oraz Korczowej, mieli możliwość osobistego zapoznania się rozwiązaniami funkcjonującymi na tych przejściach granicznych, takimi jak zielony korytarz, kontrola w systemie one-stop w technologii odpraw ukośnych, czy najnowszym wprowadzonym rozwiązaniem, jakim jest system Fast Way (uproszczenie kontroli pustych środków przewozowych).

Przedstawiono m.in. zasady współpracy z organami kontroli specjalistycznej oraz polską koncepcję wdrożenia Single Window. Omawiając zasady koncepcji podkreślono że to służba celna powinna być wiodącym czynnikiem przy jej wdrażaniu.

Istotnym aspektem niniejszej wizyty była również możliwość praktycznego zaprezentowania standardów Zintegrowanego Zarządzania Granicą (IBM) w zakresie współpracy służb celnych oraz granicznych, zarówno na poziomach współpracy krajowej, jak również współpracy z partnerem ukraińskim.

Możliwość podzielenia się doświadczeniem PSC oraz zaprezentowania nowo wdrożonych rozwiązań usprawniających funkcjonowanie drogowych przejść granicznych to niewątpliwe wyróżnienie, wpisujące się doskonale w obszary uznane za istotne z punktu widzenia Strategii działania Służby Celnej.

Aktywny i wydajny udział naszych przedstawicieli w pracach obu Grup Roboczych ds. Celnych, czego przykładem jest spotkanie, które miało miejsce w Przemyślu, stanowi potwierdzenie znaczenia Polskiej Służby Celnej w obszarze współpracy celnej na arenie międzynarodowej.

Bartosz Gruszecki
Naczelnik Urzędu Celnego w Przemyślu
Autor jest przedstawicielem PSC
w Grupach Roboczych UE – Ukraina
i UE – Republika Mołdawii ds. Celnych

Wizyta studyjno-szkoleniowa funkcjonariuszy białoruskiej administracji celnej w ramach strategii Partnerstwo Wschodnie

W dniach 10 i 11 września 2012 r. w Izbie Celnej w Warszawie odbyła się wizyta studyjno-szkoleniowa funkcjonariuszy białoruskiej administracji celnej w ramach strategii Partnerstwa Wschodniego. Wizyta ta była kontynuacją planu pomocowego, strategicznego zadania Służby Celnej, koordynowanego przez Departament Polityki Celnej Ministerstwa Finansów. Funkcjonariusze z Białorusi byli przedstawicielami tamtejszych urzędów celnych, a jeden z nich reprezentował Państwowy Komitet Celny.

Wizyta podzielona została na część teoretyczną, która odbyła się w siedzibie Izby Celnej w Warszawie oraz część praktyczną, która odbyła się w Urzędzie Celnym III „Port Lotniczy" w Warszawie.

Pierwszego dnia wizyty gości powitał Dyrektor Izby Celnej w Warszawie p. Andrzej Chodubski, a następnie funkcjonariusze z Białorusi zapoznali się z następującymi tematami:

- Izba Celna w Warszawie – Struktura Organizacyjna – prezentacja przedstawiona przez gł. specjalistę w Wydziale Organizacyjnym Izby Celnej w Warszawie – p. Leszka Jasiuna,

Kolejne prezentacje zostały przedstawione przez Kolegów z Ministerstwa Finansów z Wydziału Ograniczeń Pozataryfowych i Single Windows – p. Piotra Żaka – Naczelnika Wydziału oraz p. Pawła Gawrońskiego. Poruszane były następujące tematy:

- Ograniczenia pozataryfowe – współpraca łużby Celnej z innymi organami zaangażowanymi w kontrolę obrotu towarowego z krajami trzecimi,
- Współpraca Służby Celnej z organami nadzoru rynku,
- Ochrona zabytków – współpraca Służby Celnej z innymi organami,
- Współpraca Służby Celnej z właściwymi inspekcjami w ramach granicznych kontroli.

Spotkanie w Izbie Celnej w Warszawie

W drugim dniu wizyty delegacja udała się do Urzędu Celnego III „Port Lotniczy" w Warszawie, gdzie została powitana przez Z-cę Naczelnika Urzędu Celnego podinspektora celnego p. Witolda Kowalczyka, w obecności Kierownika Oddziału Celnego Towarowego I w Warszawie nadkomisarza celnego p. Barbary Matysiak oraz kierownika Oddziału Celnego Osobowego w Warszawie nadkomisarza celnego p. Piotra Jarosińskiego.

Gościom zaprezentowano strukturę i organizację pracy urzędu, a następnie odwiedzili Oddział Celny Osobowy w Warszawie, gdzie zapoznali się z organizacją pracy oddziału na terenie Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina w Warszawie, połączoną z jego zwiedzaniem, w tym strefa Schengen – non Scheng, infrastruktura, technologie odpraw, organizacja wykonywania zadań.

Goście poznali także metody i techniki zwalczania przemytu towarów takie jak:

- analiza ryzyka,
- kontrola celna – prezentacja pracy urządzeń wykorzystywanych do zwalczania przemytu narkotyków i innych towarów objętych ograniczeniami lub zakazami obrotu (ITEMISER, MOBILE TRACE, ENTRY SCANE, RTG),
- prezentacja osiągnięć związanych ze zwalczaniem przemytu.
- oraz zagadnienia związane z obrotem towarami podlegającymi ograniczeniom taryfowym – wykorzystywane systemy elektronicznego przetwarzania danych wspierające działania celników-
- towary podlegające ochronie przyrody (CITES),
- prezentacja posiadanego zbioru zatrzymanych okazów,
- postępowanie z towarami odzwierzęcymi przywożonymi przez podróżnych,
- postępowanie ze zwierzętami przewożonymi przez podróżnych.

Następnie goście poznali organizację pracy Oddziału Celnego Towarowego I w Warszawie w asyście Kierownika Oddziału Celnego Towarowego I w Warszawie nadkomisarza celnego p. Barbary Matysiak oraz Zastępcy Kierownika Oddziału Celnego Towarowego I w Warszawie komisarza celnego p. Beaty Kaczorek. Zapoznali się z następującymi tematami:

- infrastruktura, technologie odpraw w Oddziale Celnym Towarowym I w Warszawie, organizacja wykonywania zadań,
- prezentacja systemów informatycznych wykorzystywanych przez Służbę Celną.

Goście otrzymali również informacje na temat współpracy Służby Celnej z właściwymi inspekcjami w ramach granicznych kontroli- postępowanie organu celnego, w szczególności :

- z inspekcją weterynaryjną,
- z inspekcją ochrony roślin i nasiennictwa,
- z inspekcją sanitarną,
- z inspekcją jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych,
- z właściwymi organami nadzoru rynku,
- współpraca w ramach dyrektyw nowego podejścia,
- współpraca w ramach ogólnego bezpieczeństwa produktów,
- współpraca w ramach wyrobów medycznych.

Po części oficjalnej goście zostali zaproszeni na krótkie zwiedzanie Warszawy. Odwiedzili taras widokowy na 30 piętrze Pałacu Kultury i Nauki oraz Stare Miasto.

Beata Malinowska
Izba Celna w Warszawie

Konferencja „Pochodzenie towarów, preferencje celne". Berlin 22-25 października 2012 r.

W dniach 22-25 października 2012 r. w Berlinie odbyła się Konferencja „Pochodzenie towarów, preferencje celne". Konferencję zorganizowało Federalne Ministerstwo Finansów Republiki Federalnej Niemiec. Konferencja była częścią okresowej, organizowanej co dwa lata, narady roboczej Niemieckiej Federalnej Administracji Celnej, w której uczestniczyli specjaliści z zakresu „prawa preferencji oraz reguł pochodzenia towarów" z wszystkich jednostek niemieckiej administracji celnej: Głównych Urzędów Celnych (HZA), Federalnych Dyrekcji Finansowych (BFD) oraz kierownictwo i pracownicy właściwego rzeczowo referatu III B 2 Ministerstwa Finansów (BMF). Językiem Konferencji był język niemiecki.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele zagranicznych administracji celnych, zarówno z Unii Europejskiej (m.in. z Włoch, Holandii, Austrii czy Republiki Węgierskiej), jak i z państw EFTA (Norwegia, Szwajcaria, Liechtenstein, Islandia). Służbę Celną Rzeczypospolitej Polskiej reprezentował Naczelnik Wydziału Przeznaczeń Celnych i Elementów Kalkulacyjnych w Izbie Celnej w Katowicach, dr Karol Piech.

Konferencję przygotowała - właściwa w sprawie nadzoru służbowego w obszarze „pochodzenie towarów, preferencje celne" - Federalna Dyrekcja Finansowa „Południowy Wschód" z siedzibą w Norymberdze (BFD Südost) wraz z właściwym rzeczowo Referatem Federalnego Ministerstwa Finansów.

Głównym celem Konferencji było wypracowanie jednolitych zasad stosowania przez niemieckie organy celne przepisów prawa celnego w obszarze „pochodzenie towarów, preferencje celne". Konferencję przygotowano w sposób bardzo profesjonalny. Uczestnicy Konferencji otrzymali obszerne informacje (materiał do dyskusji) jeszcze przed Konferencją, a po przyjeździe na każdego uczestnika czekał wydrukowany zestaw materiałów konferencyjnych. Przez trzy dni uczestnicy Konferencji omawiali przedstawione do dyskusji 42 zagadnienia szczegółowe. Rozwiązanie problemu przebiegało zawsze wg tego samego schematu. Referent (z HZA lub BFD) przedstawiał opis problemu oraz propozycję jego rozwiązania, następnie przeprowadzano dyskusję, w której brali również zagraniczni goście. Na samym końcu dyskusji przedstawiciel odpowiedzialnej za nadzór merytoryczny BFD Südost przedstawiał stanowisko „jednostki krajowego nadzoru merytorycznego". Kolejnym krokiem była decyzja, podejmowana przez prowadzącego obrady kierownika Referatu III B 2 Federalnego Ministerstwa Finansów, Radcy Ministerialnego p. Klausa Winterschladena, w sprawie przyjęcia/modyfikacji/odrzucenia propozycji rozwiązania zaproponowanego przez referenta. Przyjęte rozwiązanie zostanie zapisane w protokole, który otrzymają wszystkie zainteresowane jednostki niemieckiej administracji celnej, a także zagraniczni uczestnicy Konferencji. Przyjęty sposób rozwiązania zostanie ujęty w tzw. przepisach służbowych (Dienstvorschrift - VSF) i wiąże wszystkie organy Federalnej Administracji Celnej.

Uczestnicy Konferencji. W pierwszym rzędzie delegacje zagranicznych administracji celnych

Prezydium Konferencji

W drugim dniu Konferencji, wszyscy uczestnicy mieli możliwość zwiedzenia budynku Bundesratu - Izby Krajów Związkowych (Länderkammer) Parlamentu Republiki Federalnej Niemiec. W czasie ponadgodzinnej wycieczki z przewodnikiem zwiedziliśmy między innymi salę plenarną Bundesratu, uzyskując wiele cennych informacji na temat niemieckiego parlamentaryzmu. Wspólna kolacja stworzyła możliwość dodatkowej wymiany poglądów pomiędzy uczestnikami Konferencji. Wszyscy zagraniczni uczestnicy wymienili się danymi kontaktowymi i zadeklarowali wzajemną nieformalną współpracę.

Następna Konferencja zostanie zorganizowana za dwa lata. Zarówno organizatorzy, jak i zagraniczni

uczestnicy wyrazili wolę i nadzieję ponownego spotkania w tym samym gronie.

Pobyt w Berlinie nie byłby ważny bez spaceru pod Bramę Brandenburską. Nie wszyscy jednak wiedzą, że pierwotną rolą Bramy Brandenburskiej była kontrola ruchu osobowego oraz pobór akcyzy od przewożonych towarów. W latach 1734 - 1736 ówczesny Król Pruski Fryderyk Wilhelm I zarządził budowę tzw. muru akcyzowego (Akzisenmauer). Zbudowany mur otaczał ówczesny Berlin oraz przedmieścia, a Brama Brandenburska była jedną z

W drodze na zwiedzanie Bundesratu

Zachowany fragment muru akcyzowego

14 bram, poprzez które możliwy był ruch osobowy i towarowy. Brama Brandenburska jest jedyną z ówczesnych bram miejskich, która przetrwała do naszych czasów. Obecny wygląd różni się jednak znacznie od pierwotnego.

dr Karol Piech
Naczelnik Wydziału
Przeznaczeń Celnych
i Elementów Kalkulacyjnych
Izby Celnej w Katowicach

Wizyta delegacji chińskiej administracji celnej w Polsce

W dniach 20-21 września 2012 r. przebywała w Warszawie delegacja Chińskiej Administracji Celnej pod przewodnictwem Wiceministra Sun Yibiao. Celem wizyty było omówienie kluczowych spraw dla współpracy polsko-chińskiej w obszarze celnym.

Wizyta była okazją do dalszego pogłębienia współpracy pomiędzy obydwoma administracjami celnymi, która ze względu na charakter i intensywność wymiany towarowej pomiędzy Polską i Chinami, ma pierwszoplanowe znaczenie.

Szef Służby Celnej Jacek Kapica z wiceministrem Sun Yibiao

W dniu 21 września br. w Ministerstwie Finansów z delegacją chińskiej administracji celnej spotkał się Szef Służby Celnej.

W czasie rozmów podkreślono, że szczególnie ważne dla obu stron jest niedawne formalne włączenie Polski do unijno-chińskiego projektu SSTL. W dniu 25 czerwca 2012 r. na posiedzeniu Wspólnego Komitetu Współpracy Celnej UE Chiny w Brukseli Szef Służby Celnej Jacek Kapica podpisał dokument rozszerzający Porozumienie SSTL o Morski Port w Gdańsku (Terminal głębokowodny). Na mocy tego Porozumienia prowadzony jest pilotażowy program bezpiecznych szlaków handlowych z Chinami, polegający na dostarczaniu z wyprzedzeniem danych o eksportowanych towarach do wybranych portów w UE, by ułatwić służbom celnym przeprowadzanie analizy ryzyka jeszcze przed załadunkiem. Tym samym port w Gdańsku, po blisko 3 latach starań Służby Celnej, stał się jednym z 12 portów europejskich włączonych do tego ważnego projektu. W ramach Programu SSTL planowane jest również objęcie nim innych środków transportu, rozpatrywana jest możliwość rozszerzenia programu o połączenia kolejowe. W tym przypadku warto podkreślić ważną rolę Polski, z uwagi na jej tranzytowe położenie, i możliwość wykorzystania terminala w Sławkowie

Podkreślono konieczność współpracy w dziedzinie ochrony praw własności intelektualnej.

Poruszone zostały także zagadnienia współpracy w zakresie egzekwowania prawa, w tym weryfikacji dokumentów, walki z przestępstwami handlowymi i przemytem. Zwrócono uwagę na konieczność uzgodnienia zasad szerszej współpracy z chińskimi organami celnymi w sprawie licznych naruszeń przepisów celnych. Wymiana informacji w ramach pomocy administracyjnej w sprawach celnych między obu administracjami celnymi odbywa się na podstawie *Umowy między Wspólnotą Europejską, a rządem Chińskiej Republiki Ludowej o współpracy i wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych*, sporządzonej w Hadze dnia 8 grudnia 2004 r.

Rozmowy w Ministerstwie Finansów

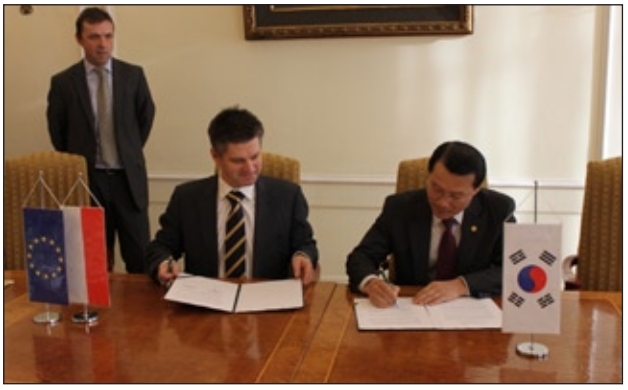
W rozmowach dużo miejsca poświęcono współpracy w zakresie AEO. Odnotowano zauważalny jest postęp prac w zakresie wzajemnego uznania programów AEO UE i Chin. W czerwcu 2012r, podczas ostatniego JCCC UE-Chiny, podjęto decyzję o rozpoczęciu formalnych negocjacji w sprawie wzajemnego uznania programów AEO. Polska wyraża poparcie dla podpisania porozumienia o wzajemnym uznawaniu statusu AEO między UE i Chinami. Polska gotowa jest zorganizować wizytę prezentującą stronie chińskiej wdrożenie AEO w Polsce, a w przypadku wyrażenia przez stronę chińską w negocjacjach z UE chęci odbycia wizyty walidującej w krajach członkowskich UE, Polska gotowa jest gościć przedstawicieli Chin.

Podczas rozmów omawiano też możliwości współpracy w zakresie capacity building, Minister Jacek Kapica stwierdził, że dla wzmocnienia wzajemnej współpracy celowe byłoby delegowanie na okres dwóch miesięcy polskich funkcjonariuszy celnych do Chin dla dokonania analizy możliwości dalszego rozwoju współpracy w obszarze wymiany informacji, łącznie z ewentualnym ustanowieniem oficera łącznikowego przy Ambasadzie RP w Pekinie. Odpowiednie działania ze strony polskiej SC zostały już podjęte. Postanowiono wysłać do Chin z misją rozpoznawczą delegację Służby Celnej. Celem tej wizyty jest zapoznanie się z metodami pracy chińskiej administracji celnej i nawiązanie kontaktów z jej przedstawicielami. W planach pobytu delegacji jest pobyt chińskich portach morskich oraz spotkania w izbach handlowych, a także rozmowy z attache celnymi innych państw.

Na zakończenie wizyty w Warszawie, nasi goście z Chin, wzięli udział w obchodach Dnia Służby Celnej na Rynku Nowego Miasta w Warszawie.

Marek Niewiadomski
Marcin Woźniczko
Ministerstwo Finansów

Szef administracji celnej Korei Południowej Komisarz Yungsup Yoo w Polsce

Szef administracji celnej Korei Południowej komisarz Yungsup Yoo z wizytą w Polsce

W dniach 28 listopada – 1 grudnia 2012 r. na zaproszenie p. Jacka Kapicy, Podsekretarza Stanu, Szefa Służby Celnej przebywała w Polsce delegacja koreańskiej administracji celnej pod przewodnictwem **Komisarza Yungsup Yoo.**

Biorąc pod uwagę wielkość współpracy gospodarczej i dynamikę inwestycji koreańskich w Polsce spotkanie Szefów obydwu Służb Celnych miało dla obydwu stron kluczowe znaczenie. Było kontynuacją rozmów przeprowadzonych w Polsce w 2008 roku.

Spotkanie w Ministerstwie Finansów koncentrowało się na kilku obszarach współpracy. W zakresie reguł pochodzenia Strona koreańska podkreśliła zadowalającą realizację unijno-koreańskiej Umowy o wolnym handlu z 2011 r. Obydwie Strony zauważyły konieczność współpracy w duchu wzajemnego za-

ufania przy jednoczesnym zrozumieniu procedur i istniejących ograniczeń.

Szefowie Służb Celnych przedyskutowali również sprawy związane ze skuteczniejszym zwalczaniem przestępczości celnej. Uzgodniono utworzenie punktów kontaktowych w tym obszarze oraz zapowiedziano ściślejszą współpracę warszawskiego RILO dla Europy Wschodniej i Środkowej z RILO dla Azji i Pacyfiku z siedzibą w Seulu.

Obydwie strony zgodziły się również z potrzebą aktywnego współdziałania z przedstawicielami inwestorów i przedsiębiorców w Polsce i Korei w celu rozwiązywania bieżących problemów związanych z odprawą towarów. Ustalono, iż w tym celu utworzone zostaną stałe punkty kontaktowe.

Podczas wizyty w Izbie Celnej w Krakowie

Wspólne zdjęcie w Ministerstwie Finansów

Koreańska administracja celna zapoznała się z polskimi doświadczeniami w zakresie realizacji programu AEO (upoważnionego przedsiębiorcy). Strona polska zapewniła, iż popiera koreańskie dążenia do podpisania umowy o wzajemnym uznawaniu programów AEO Korei i Unii Europejskiej.

Delegacja koreańska spotkała się również z kierownictwem Izby Celnej w Krakowie, gdzie zapoznała się z zasadami jej funkcjonowania. Z dużym zainteresowania przyjęła także informację na temat systemów informatycznych.

Agnieszka Witkowska
Ministerstwo Finansów

Spotkanie z przedstawicielami węgierskiej administracji celnej

W dniach 16–18 października 2012 r. na zaproszenie Dyrektora Departamentu Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier w Ministerstwie Finansów gościła delegacja przedstawicieli Krajowej Administracji Celnej i Podatkowej Republiki Węgier w osobach: dr. András Szabó - Zastępca Dyrektora Departamentu oraz Tibor Balázs Naczelnik Wydziału (Departament Zarządzania Ryzykiem i Analizy Ryzyka). Tematem spotkania było zagadnienie „Wzmocnienia walki z nadużyciami finansowymi i ochroną interesów finansowych i ekonomicznych Wspólnoty i państw członkowskich poprzez realizację zadań wynikających z rozporządzenia Rady (WE) Nr 485/2008 z dnia 26 maja 2008 r. *w sprawie kontroli przez państwa członkowskie transakcji stanowiących część systemu finansowania przez Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji*. W trakcie spotkania jego uczestnicy wymienili poglądy i doświadczenia związane z wykonywaniem kontroli w siedzibach przedsiębiorstw otrzymujących refundacje w przypadku wywozu produktów rolnych do państw trzecich oraz dotacje w ramach interwencji w zakresie regulacji rynków rolnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji. W spotkaniu wzięli udział również przedstawiciele Wydziału Kontroli Przedsiębiorców w Izbie Celnej w Łodzi oraz Biura Kontroli Wewnętrznej w Agencji Rynku Rolnego. Spotkanie zorganizowane zostało w ramach programu „Customs 2013".

Węgierska delegacja w Ministerstwie Finansów

Andrzej Eljaszewicz
Ministerstwo Finansów

Europejskie Forum Gospodarcze 2012

„W drodze do innowacyjnej gospodarki regionów – rozwój, konkurencja, współpraca" – to hasło tegorocznego Międzynarodowego Forum Gospodarczego.

W dniach 7-8 listopada 2012 r., po raz 5. spotkali się w Łodzi przedstawiciele środowisk gospodarczych i naukowych oraz administracji, aby wymienić swoje poglądy i doświadczenia w obszarze działań podejmowanych na rzecz rozwoju gospodarczego.

Międzynarodowe Forum Gospodarcze, którego organizatorem jest Marszałek Województwa Łódzkiego, na stałe wpisało się do kalendarza najważniejszych imprez gospodarczych regionu, przyciągając, z każdą edycją, coraz większą liczbę uczestników.

W trakcie Forum, równolegle odbywają się liczne sesje plenarne, debaty i panele dyskusyjne, obejmujące zagadnienia z różnych gałęzi gospodarki – infrastruktury transportowej, energetyki i odnawialnych źródeł energii, bio i nanotechnologii, innowacyjnego włókiennictwa, ekologicznego rolnictwa czy rozwoju branży IT.

Po raz kolejny, na zaproszenie Marszałka Województwa Łódzkiego Witolda Stępnia, w Forum uczestniczyli przedstawiciele łódzkiej Służby Celnej.

W pierwszym dniu, w Forum uczestniczyła Dyrektor Izby Celnej w Łodzi Dorota Kędzierska.

W drugim dniu, Służbę Celną reprezentował Zastępca Dyrektora Izby Celnej w Łodzi Wojciech Kawecki, będący zarazem jednym z panelistów w sesji nt. „Partnerstwo instrumentem stymulującym rynek wewnętrzny oraz możliwości eksportu". W czasie dyskusji omawiano m.in. zagadnienia dotyczące stworzenia instrumentów formlano-prawnych chroniących rynek przed towarami szkodzącymi zdrowiu klientów.

Zamykając Forum, Marszałek Województwa Łódzkiego Witold Stępień, podkreślił, iż w trakcie dwudniowej konferencji wszyscy nastawieni byli na rozmowę o konkurencyjności. A żeby być konkurencyjnym, trzeba być otwartym na innowacje. Nie da się tego inaczej wprowadzić w życie, jak poprzez połączenie potencjału biznesu, nauki i władzy publicznej.

Anna Ludkowska
Izba Celna w Łodzi

FUNDUSZ GRANIC ZEWNĘTRZNYCH „Szkolenia dla funkcjonariuszy celnych z zakresu wykorzystania i obsługi systemu SIS i VIS"

W związku z wejściem Polski do strefy Schengen oraz z zaakceptowaniem przez Komisję Europejską Programu Wieloletniego 2007-2013 dla Funduszu Granic Zewnętrznych realizowanego w ramach programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi" w okresie od kwietnia 2009 do czerwca 2011 trwała realizacja projektu szkoleniowego pt.:„Szkolenia dla funkcjonariuszy celnych z zakresu wykorzystania i obsługi systemu SIS i VIS",

Szkolenie z zarządzania zmianami dla kadry kierowniczej

Przedmiotowy projekt zakładał przeszkolenie funkcjonariuszy celnych z zakresu wykorzystania i obsługi systemu SIS i VIS, w tym w szczególności:

- podstaw prawnych oraz korzystania z aplikacji Systemu Informacji Schengen oraz z Systemu Informacji Wizowej;
- struktury organizacyjnej Krajowego Systemu Informatycznego;
- procedur postępowania związanego z wejściem Polski do strefy Schengen;
- obsługi aplikacji SIS;
- bezpieczeństwa i ochrony danych wykorzystywanych poprzez krajowy System Informatyczny.

Celem ogólnym projektu było wspieranie efektywnego i sprawnego stosowania właściwych

wspólnotowych instrumentów prawnych w dziedzinie granic zewnętrznych i wiz, w szczególności kodeksu granicznego Schengen oraz europejskiego kodeksu wizowego.

Projekt ten był realizowany w podziale na cztery alokacje tj.: 2007, 2008, 2009 oraz 2010, w trakcie których przeszkolonych zostało ponad 400 funkcjonariuszy.

Projekt swoim zasięgiem objął funkcjonariuszy celnych z 14 izb celnych zarówno granicznych jak i tych, na terenie których znajdują się międzynarodowe porty lotnicze.

W ramach realizacji alokacji 2007, 2008, częściowo 2009 oraz 2010 szkolenia zostały przeprowadzone prze wykwalifikowanych instruktorów z Komendy Głównej Policji oraz Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. W związku z dodatkowymi środkami przyznanymi na kontynuację realizacji alokacji 2009, przeprowadzono szkolenia, w których udział w charakterze wykładowców wzięli trenerzy ze Służby Celnej przeszkoleni w ramach poprzednich edycji przedmiotowego projektu.

Szkolenie dla funkcjonariuszy celnych dofinansowane z Funduszu Granic Zewnętrznych

Kolejnym przedsięwzięciem realizowanym w ramach Funduszu Granic Zewnętrznych jest projekt szkoleniowy pt.:„Szkolenia doskonalące dla przedstawicieli Służby Celnej i Straży Granicznej". Projekt ten został przygotowany przez Służbę Celną (partnera wiodącego) we współpracy ze Strażą Graniczną i składa się z następujących modułów tematycznych:

Moduł 1: Szkolenia z trudnych sytuacji z klientem,

Moduł 2: Doskonalenia z zarządzania zmianami dla kadry kierowniczej,

Moduł 3: Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych dla kadry kierowniczej.

Moduł 4: Szkolenia językowe z języka angielskiego, rosyjskiego oraz ukraińskiego dla funkcjonariuszy i pracowników Służby Celnej

W szkoleniach z ramienia Służby Celnej uczestniczą funkcjonariusze celni i pracownicy pełniący służbę na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej, tj. na terenie izb celnych w Białej Podlaskiej, Białymstoku, Gdyni, Olsztynie, Przemyślu, Szczecinie oraz dodatkowo z izb celnych, na terenie których znajdują się międzynarodowe porty lotnicze, tj. Warszawa, Katowice, Wrocław, Kraków, Poznań, Łódź, Rzepin i Toruń.

Z ramienia Straży Granicznej uczestnikami są funkcjonariusze/pracownicy Straży Granicznej z następujących jednostek: Nadwiślański Oddział SG, Nadodrzański Oddział SG, Bieszczadzki Oddział SG, Podlaski Oddział SG, Sudecki Oddział SG, Warmińsko-Mazurski Oddział SG, Śląski Oddział SG, Morski Oddział SG, Karpacki Oddział SG, Nadbużański Oddział SG.

Projekt ten zakłada przeprowadzenie ok. 94 szkoleń dla łącznej grupy ok. 1850 osób w tym ok. 1338 funkcjonariuszy/pracowników Służby Celnej oraz ok. 512 funkcjonariuszy/pracowników Straży Granicznej. Realizacja przedmiotowego projektu rozpoczęła się w maju 2011 r., a planowany termin jej zakończenia to kwiecień 2011 r.

W ramach alokacji 2009, której realizacja zakończyła się w czerwcu 2011 r. zostały zrealizowane szkolenia w ramach następujących modułów:

- „Doskonalenie z zarządzania zmianami dla kadry kierowniczej",
- „Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych dla kadry kierowniczej",
- „Szkolenia językowe z języka angielskiego, rosyjskiego oraz ukraińskiego dla funkcjonariuszy i pracowników Służby Celnej".

Podczas ww. szkoleń, uczestnicy mieli okazję nabyć wiedzę jak również umiejętności z zakresu:

- psychologicznych aspektów zarządzania zespołem ludzkim w kontekście organizowania i planowania pracy oraz sposobów właściwego kontrolowania jej wykonania, zarządzania zmianami oraz form przekazywania informacji dotyczących zmian;
- podstaw prawnych zarządzania w sytuacjach kryzysowych, procedur postępowania podczas zaistnienia takich sytuacji (np.: ataku terrorystycznego, bioterroryzmu oraz skażeń), współdziałania z innymi służbami w sytuacjach kryzysowych.
- konwersacji dotyczących kontroli osób, przekazywania informacji o prawach i obowiązkach podróżnego, wymiany informacji z zakresu kontroli celnej i podatkowej z przedstawicielami służb celnych innych krajów, słownictwo celne i prawne (karne, karne skarbowe, podatkowe), słownictwo z zakresu kontroli transportu drogowego, słownictwo z zakresu przeszukania pojazdów

W sierpniu br. rozpoczęła się realizacja szkoleń z modułu 1 tj.:„Szkolenia z trudnych sytuacji z klientem". Podczas tych szkoleń uczestnicy nabędą wiedzę z zakresu miedzy innymi:

skutecznego prowadzenia działań kontrolnych w przypadku wystąpienia trudnych sytuacji z klientem (podróżnym).

W ramach tej alokacji kontynuowane są także szkolenia językowe dla przedstawicieli Służby Celnej.

Anna Lewczak
Ministerstwo Finansów

Historyczne spotkanie w Poczdamie

Z inicjatywy Prezydenta Federalnej Dyrekcji Finansów(FDF) Mitte Andreasa Schneidera doszło do historycznego, bowiem pierwszego spotkania z dyrektorami izb celnych usytuowanych wzdłuż granicy polsko-niemieckiej. Spotkanie odbyło się w dniach 23-24 października br.

Dotychczas współpraca między administracjami celnymi Polski i Niemiec realizowana była na szczeblu regionalnym w bezpośrednich kontaktach z poszczególnymi izbami celnymi. Ponadto, struktura administracji celnej po obu stronach, od momentu poszerzenia Unii Europejskiej w maju 2004 roku poddawana była reformom, co skutkowało niekiedy tym, że zmieniali się partnerzy współpracy.

Z inicjatywy Prezydenta Federalnej Dyrekcji Finansów (FDF) Mitte Andreasa Schneidera odbyło się w odbyło się w dniach 23-24 października br. w Poczdamie spotkanie przedstawicieli niemieckiej administracji celnej z dyrektorami izb celnych usytuowanych wzdłuż granicy polsko-niemieckiej, tj. Szczecina, Wrocławia i Rzepina

Obecnie na terenie Republiki Federalnej Niemiec pracę administracji finansowej, obejmującą tamtejszą Służbę Celną koordynuje pięć Dyrekcji Finansów. FDF Mitte graniczy z obszarem po stronie polskiej, na którym usytuowane są Izby Celne we Wrocławiu i w Rzepinie. Z kolei Izba Celna w Szczecinie graniczy z usytuowaną na północy Niemiec FDF Nord, dlatego na spotkanie w Poczdamie zaproszono przedstawiciela tej Dyrekcji w osobie szefa Głównego Urzędu Celnego w Stralsundzie.

Stronę polską reprezentowali Dyrektor Izby Celnej w Szczecinie Lidia Mołodecka, Dyrektor Izby Celnej w Rzepinie Sylwester Skórski, Dyrektor Izby Celnej we Wrocławiu Barbara Bsista oraz rzecznicy prasowi Monika Woźniak-Lewandowska i Arkadiusz Barędziak. Stronę niemiecką obok Prezydenta Schneidera reprezentowali: Zastępca Prezydenta FDF Mitte Margit Neumann, Oficer Łącznikowy Celnego Urzędu Kryminalnego (ZKA) w ambasa-

Pamiątkowe zdjęcie dokumentujące spotkanie

dzie RFN w Warszawie Peter Rownejko, Referent w Federalnym Ministerstwie Finansów Andreas Schimann, Kierownicy Referatów Pranego i Nadzoru w Federalnej Dyrekcji Finansów Mitte Oliver-Thomas Pampel-Jabrane, Kierownik Głównego Urzędu Celnego w Stralsundzie Harry Thür oraz specjalista Referatów Prawnych Henry Poppicht.

Ponieważ jednym z omawianych tematów było podsumowanie współpracy grup mobilnych działających w rejonach przygranicznych w ramach polsko-niemieckich patroli, w spotkaniu uczestniczyli również Kierownicy komórek kontrolnych w Görlitz Kai Kästner i Steffen Schreck. Wspólne kontrole są realizowane od 2010 roku na drogach i targowiskach. Ich efektem były przejęcia nielegalnych wyrobów tytoniowych, oleju mineralnego, narkotyków i anabolików. Łącznie przełożyło się to na wszczęcie 59 postępowań karnych-skarbowych: 29 po stronie polskiej oraz 30 po stronie niemieckiej. Jak zauważył Prezydent, Schneider obecność polsko-niemieckich patroli po obu stronach granicy ma istotny prewencyjny wymiar. Ponadto, sama obecność polsko-niemieckich patroli służb celnych skutecznie demotywuje potencjalnych przemytników.

Kolejnym panelem do omówienia podczas spotkania była centralizacja zadań w polskiej Służbie Celnej jako kierunek rozwoju organizacji. Tę część zaprezentował Dyrektor Skórski wskazując obszary, które już scentralizowano, jak również te, które ewentualnie zostaną poddane temu procesowi. W kontekście obszarów już scentralizowanych Dyrektor Skórski wskazał korzyści, które działanie to przyniosło dla całej organizacji.

Dyrektor Mołodecka omówiła tematykę związaną z możliwościami wspólnych polsko-niemieckich działań w zakresie pozyskiwania unijnych środków pomocowych, w tym m.in. w ramach programu HERCULE II.

Dyrektor Basista omówiła płaszczyzny współpracy z niemiecką administracją celną. Izba Celna we Wrocławiu oprócz bieżącej współpracy regionalnej realizuje także w imieniu całej administracji celnej wnioski o pomoc prawną w sprawach celnych. Wydział Współpracy Międzynarodowej od ubiegłego roku koresponduje między innymi z analogiczną komórką po stronie niemieckiej, która jest zlokalizowana w ZKA w Kolonii. Współpraca układa się bardzo dobrze a przyczyniają się do tego wizyty robocze naszych zagranicznych partnerów.

Prezydent Schneider podsumowując wizytę, stwierdził, że kompleksowa wiedza na temat organizacji i funkcjonowania polskiej Służby Celnej pomoże mu z pewnością dostosować współpracę do bieżących potrzeb i zadeklarował dalszą otwartość w kontaktach. Kolejne spotkanie odbędzie się w przyszłym roku.

Wizytę zakończyła hospitacja na modernizowanym lotnisku Berlina Schönefeld. Wybudowany nowy terminal pasażerski będzie obsługiwał rocznie ponad 30 milionów pasażerów. Jego otwarcie ma nastąpić w październiku 2013 roku, co zbiegnie się z zamknięciem drugiego lotniska Berlina Tegel. Będzie obowiązywała nowa nazwa lotniska Berlin-Brandenburg-Interlational Airport im. Willego Brandta (BBI).

Monika Woźniak-Lewandowska
Izba Celna w Szczecinie
Arkadiusz Barędziak
Izba Celna we Wrocławiu

Międzynarodowe Warsztaty Celne 17-21 września 2012, Tajpej, Tajwan

Balansując pomiędzy wrażeniami jakich dostarcza podróż do tak egzotycznego kraju, jakim jest Tajwan, a obowiązkami, które narzuca podróż służbowa, starałem się wykorzystać czas, spędzony w tym kraju, zarówno zawodowo jak i nieformalnie. Wyjazd na Tajwan był dla mnie nieocenionym przeżyciem. Złożyło się na to: ogromna ilość zdobytej wiedzy, doświadczeń zawodowych, które mogłem wymienić z kolegami ze służb celnych innych krajów, kultura Tajwanu oraz ludzie, których mogłem poznać.

Głównym tematem konferencji i warsztatów były ułatwienia w obrocie towarowym, związane z informatyzacją obsługi tego obrotu. Jednym z omawianych ułatwień było elektroniczne pojedyncze okienko.

Dla niewtajemniczonych wyjaśnię w kilku słowach, o co chodzi. Przedsiębiorca dokonujący obrotu towarowego z zagranicą, w wielu przypadkach musi jednocześnie, przy okazji odprawy celnej załatwić przeróżne formalności w innych instytucjach rządowych. Chodzi np. o wszelkiego rodzaju pozwolenia (np. w przypadku importu towarów rolnych, substancji niebezpiecznych, broni, itd.), zaświadczenia (np. fitosanitarne, weterynaryjne), oraz rozliczania się z innymi instytucjami (np. podatek VAT). Zgłoszenie celne powinno jednocześnie, o ile to możliwe, automatycznie załatwiać jak najwięcej formalności związanych z innymi instytucjami rządowymi. Jak tego dokonać? Przekazując elektronicznie dane ze zgłoszeń celnych odpowiednim instytucjom. To w skrócie cała idea elektronicznego pojedynczego okienka. Tak, ale dopiero na poziomie krajowym. A przecież ideę te można rozszerzyć na poziom międzynarodowy. Przykład? Pozwolenia ilościowe na import towarów rolnych do Polski wydawane są przez Agencję Rynku Rolnego. Po przywiezieniu danej partii towaru, od całkowitej, wymienionej w pozwoleniu, ilości towaru powinna być odjęta ilość towaru przywieziona w tej partii, po to aby wiedzieć ile jeszcze, w ramach wydanego pozwolenia, przedsiębiorca

może przywieźć. Problemu nie ma, jeśli towar przekracza granicę Unii Europejskiej i jest to granica Polski. Wtedy można wykorzystać krajowe pojedyncze elektroniczne okienko – polski urząd celny przekaże automatycznie te dane do Agencji Rynku Rolnego. Co jednak jeśli towar przekracza granicę w Hiszpanii (i tam następuje odprawa celna), a przeznaczony jest do Polski? To hiszpański urząd celny musi przekazać dane do polskiej agencji. No i mamy potrzebę międzynarodowego pojedynczego okienka.

Rozmawialiśmy o trudnościach jakie występują w realizacji idei pojedynczego okienka. Dużym krokiem naprzód jest standaryzacja danych na podstawie modelu danych Światowej Organizacji Ceł. Standaryzacja ta określa jednoznacznie, co rozumiemy pod pojęciem danych prostych (np. kraj, nazwa firmy) i złożonych np. podmiot (jednoznacznie wiemy jakimi

Szefowa Służby Celnej Tajwanu z przedstawicielem Polski

atrybutami opisywany jest podmiot np: nazwa, adres, kraj, itd.). Kolejnym zagadnieniem, które rozważała międzynarodowa społeczność celna w aspekcie elektronicznego pojedynczego okienka była potrzeba wzajemnego uznawania podpisu elektronicznego wydanego w różnych krajach. Czy podpis elektroniczny ma coś wspólnego z pojedynczym okienkiem? Tak, gdyż np. polski urząd celny otrzymując zgłoszenie celne podpisane podpisem elektronicznym – załóżmy Chińczyka – w celu weryfikacji tego podpisu musi zwrócić się do odpowiedniej instytucji w Chinach (ściślej do chińskiego centrum certyfikacji, które wydało podpis elektroniczny). Jest więc wymiana danych na poziomie międzynarodowym. A gdzie tu byłoby „podwójne okienko"? Chińskie centrum certyfikacji już raz stwierdziło tożsamość osoby, w momencie wydania podpisu elektronicznego tej osobie. Chodzi o to, aby polski urząd celny nie musiał po raz drugi stwierdzać tożsamości podpisanej osoby. Takie stwierdzanie tożsamości zmuszałoby tą osobę do załatwianie kolejnych, identycznych formalności, których dana osoba już dokonała we własnym kraju.

Następną kwestią, która była poruszana na konferencji to ułatwienia i jednocześnie zapewnienie bezpieczeństwa obrotu towarowego z zagranicą poprzez tworzenie bezpiecznego łańcucha dostaw (m. in. program AEO – upoważniony podmiot gospodarczy). Informacje na temat programu AEO można łatwo znaleźć w Internecie. W skrócie: należy promować program AEO, aby jak najwięcej było wydanych świadectw AEO, co pozwoli tworzyć importerom i eksporterom bezpieczne łańcuchy dostaw.

Przy okazji omawiania łańcucha bezpiecznych dostaw przedstawiciele Tajwanu zaprezentowali swój program elektronicznych plomb dla kontenerów. Wiadomo – kontrola jest podstawą zaufania. Odnosi się to również do podmiotów o statusie AEO, szczególnie, gdy kontrola ta nie utrudnia życia przedsiębiorcom. Na Tajwanie zastosowano dwa rodzaje plomb: pasywne i aktywne. Te pasywne są jednorazowe i są zasilane poprzez zewnętrzne pole elektromagnetyczne w momencie odczytu. Jedyne, co potrafią to przekazać numer plomby na odległość 7 metrów – jeśli pojazd jest w ruchu lub na 14 metrów – jeśli pojazd się nie porusza. Ustawiono więc, bramki pomiarowe na drogach Tajwanu, które zbierają informacje o trasie kontenera, a następnie przekazują do centrali. Jeśli trasa lub czas przejazdu były nietypowe, to dany kontener jest typowany do kontroli. Aktywne plomby są bardziej inteligentne – zbierają informację o położeniu kontenera w swojej pamięci na podstawie GPS. Przy zdejmowaniu plomby, lub w czasie lotnej kontroli można odczytać pełną trasę przejazdu. Oczywiście te aktywne są droższe – ale za to wielorazowego użytku.

Spośród wszystkich wykładów największe wrażenie zrobił na mnie wykład pani Judith Han, Dyrektora Departamentu Wartości Celnej w Generalnej Dyrekcji Ceł Tajwanu. W skrócie: informatyzacja odpraw celnych ma pewien ujemny aspekt, a lekarstwem na to jest... również informatyzacja. Ujemny aspekt – to zmniejszenie udziału człowieka w odprawach celnych, głównie w procesie analizy ryzyka, który staje się coraz bardziej automatyczny. Owszem – skraca to czas odprawy, ale też ogranicza udział funkcjonariusza przy typowaniu do kontroli. Skrócenie czasu odprawy jest oczywiście zjawiskiem pozytywnym, natomiast wyeliminowanie czynnika ludzkiego z procesu kontroli już niekoniecznie. Żaden bezduszny automat, tak jak człowiek, nie jest w stanie spojrzeć kierowcy głęboko w oczy i wyczytać z nich zamiaru przemytu. Co zatem zrobić, aby ten czynnik ludzki miał udział w procesach typowania do kontroli i nie powodował wydłużenia czasu odpraw? Należy zwiększyć zaangażowanie służb celnych w kontrolę obrotu towarowego z zagranicą już po odprawie celnej w procesie tzw. postkontroli.

Wizyta w porcie Kaohsiung

W siedzibie podmiotu gospodarczego można wykryć wiele nieprawidłowości. Przy kawie, bez presji przewoźników, jakiej doświadcza się na granicach, problemów z psującymi się z powodu długich odpraw owoców. Główne nieprawidłowości wykryte w procesach postkontrolnych na Tajwanie to: zaniżanie wartości celnej (ok. 50% ogólnej ilości wykrytych nieprawidłowości), nieprawidłowa klasyfikacja towarów (ok. 19%), nieprawidłowa deklaracja kraju pochodzenia towarów (ok. 2%). Procesy postkontrolne jednak nie dadzą dobrych rezultatów, jeśli nie będą wspomagane narzędziami informatycznymi. Narzędzia te zawierają dane z zakresu: nomenklatury celnej, stawek taryfowych, wartości towarów, statystyk importu i eksportu.

Wieczorami z kolegami z Tajwanu oraz innych krajów uczestniczących w warsztatach chodziliśmy po Tajpej, stolicy Tajwanu. Zwiedziliśmy między innymi budynek „Taipei 101" – stupiętrowy wieżowiec, do 2010 roku najwyższy budynek na świecie. Na wysokości ok. 90 piętra tego budynku zainstalowano przeciwciężar zmieniający fazę drgań pojawiających się z powodu wiatru i trzęsień ziemi.

Kolejnym punktem zwiedzania było muzeum Czang Kaj-szeka, i najważniejszy punkt programu tzw. nocne targi, na których można było skosztować chińskiej, tajwańskiej kuchni. Jedzenie – to jest powód, dla którego warto odwiedzić Tajwan. Czy jadłem psa? Niewątpliwie nasi tajwańscy koledzy mieli dość naszych (europejczyków) żartów na temat biegającej po ulicy kolacji. Temat powracał za każdym razem, gdy tylko jakiś pies pojawił się w zasięgu wzroku. Piszę o tym dlatego, że zaskoczyło mnie poczucie humoru Chińczyków z Tajwanu. Nie chodzi nawet o to, że poczucie to jest ogromne, raczej, że jest ono identyczne z europejskim. Każdy żart z obu stron był właściwie zrozumiany, bez żadnej urazy, mimo że żarty te, często dotyczyły narodowych cech lub rasowych stereotypów. Może to specyfika grupy tajwańskich kolegów, z którą miałem przyjemność współpracować – były to jednak osoby mające kontakt z kulturą zachodnią. Mam jednak wrażenie, że dotyczy to większej części tamtejszego społeczeństwa. Polska, przy omawianiu stereotypów na temat naszych ojczyzn, nie wypadła źle: kojarzy się z polską gęsią na święta i po chwili zastanowienia z Fryderykiem Chopinem. Z kolei np. Niemcy – w opinii Chińczyków – kojarzą się z poważnymi ludźmi – bez poczucia humoru, którzy maja wszystko poustawiane i zapięte na ostatni guzik, gdzie nie ma miejsca na żadne żarty. Stereotyp ten skutecznie burzył Harald, kolega zza naszej zachodniej granicy.

Będąc tak daleko, bardzo doceniłem możliwość komunikacji przez Internet z moimi bliskimi w Polsce. Wystarczył e-mail, czy też kamerka internetowa i już nie czułem się nieswojo w tak dalekim kraju.

Wojciech Sobczyk
Izba Celna w Krakowie

O gospodarce i nie tylko
Kaliningrad: Posiedzenie Komisji ds. Współpracy Gospodarczej

V posiedzenie grupy roboczej ds. handlu i inwestycji w Kalinigrazie

W dniu 13 listopada 2012 r. w Kaliningradzie odbyło się V posiedzenie grupy roboczej ds. handlu i inwestycji, funkcjonującej w ramach Polsko-Rosyjskiej Międzyrządowej Komisji ds. Współpracy Gospodarczej.

Stronie polskiej przewodniczyła Elżbieta Bodio, Zastępca Dyrektora Departamentu Promocji i Współpracy Dwustronnej Ministerstwa Gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej, stronie rosyjskiej Andriej Sokołów, Dyrektor Departamentu Projektów Rozwoju Gospodarki Regionów Ministerstwa Rozwoju Gospodarczego Federacji Rosyjskiej. Polską Służbę Celną reprezentował Robert Torenc, Dyrektor IC Olsztyn.

W trakcie spotkania omówiono m.in. kwestie dotyczące współpracy inwestycyjnej, w dziedzinie finansów i bankowości, regionów, a także w sprawach celnych. Grupa robocza omówiła fakt podpisania w dniu 13 czerwca 2012 r. Protokołu między Służbą Celną Rzeczypospolitej Polskiej a Federalną Służbą Celną Federacji Rosyjskiej dotyczącego koncepcji pilotażowego projektu „zielony korytarz" w drogowym przejściu granicznym Grzechotki-Mamonowo II. Z zadowoleniem przyjęto informację o zorganizowaniu konferencji dla rosyjskich przedsiębiorców na temat ułatwień i uproszczeń wynikających z przepisów prawa celnego. Strony zwróciły też uwagę na wzrost ruchu osobowego na wszystkich polsko-rosyjskich drogowych przejściach granicznych po wprowadzeniu Małego Ruchu Granicznego. Podkreślono, że obecny wysoki poziom współpracy obu służb celnych ukierunkowany jest na uproszczenia procedur i zwiększenie przepustowości przejść granicznych. Strona polska podkreśliła bardzo wysoki poziom współpracy obu służb celnych w trakcie Mistrzostw Europy EURO 2012.

Ryszard Chudy
Izba Celna w Olsztynie

Paszporty poszły jak woda
Moskwa: wystawa „Cło 2012"

Na wystawie celnej w Moskwie

Prawie 150 rosyjskich wystawców, 22 delegacje zagraniczne – w tym „drużyna" olsztyńsko-kaliningradzka – to uczestnicy wystawy „Cło 2012", która odbyła się w dniach 23 i 24 paaździernika tego roku w Moskwie. O randze imprezy może świadczyć fakt, iż odwiedził ją Dmitrij Miedwiediew, premier rządu Federacji Rosyjskiej.

Wystawy, które co roku są organizowane w stolicy Rosji, pozwalają na zaprezentowanie dokonań przez najlepsze jednostki celne z całej Rosji. Dodatkowo swoją działalność reklamują firmy prowadzące działalność komercyjną na rzecz zajmujących się obrotem towarowym z zagranicą (np. właściciele terminali logistycznych).

W tym przedsięwzięciu polska Służba Celna brała udział już po raz trzeci. W porównaniu do lat poprzednich zmieniła się jednak formuła prezentacji – wystawiono bowiem

wspólne stoisko Izby Celnej w Olsztynie oraz Kaliningradzkiego Obwodowego Urzędu Celnego. Ta formuła została po raz pierwszy zastosowana na majowej, regionalnej wystawie w Sankt Petersburgu. Jako, że znakomicie się sprawdziła zapadał decyzja by pokazać ją na wystawie krajowej.

Izbę Celną w Olsztynie na wystawie reprezentowali: Ryszard Chudy, koordynator kontaktów ze Służbą Celną Obwodu Kaliningradzkiego oraz Anna Hatała-Wanat z komórki komunikacji społecznej

Głównym motywem prezentacji był tzw. „zielony korytarz" symbolicznie łączący Polskę i Rosję. Odwiedzający nasz pawilon otrzymywali specjalne paszporty, które stemplowali rosyjscy koledzy Po takiej odprawie „podróżny" przechodził na polską stronę gdzie otrzymywał pamiątkowy polski stempel. Zainteresowanie było tak duże, iż 300 przygotowanych „paszportów" wyczerpało się na początku drugiego dnia wystawy. Zwiedzającym wręczano też materiały o polskiej Służbie Celnej oraz promujące walory turystyczne tak Polski jak i Warmii i Mazur.

Wspólne, polsko-rosyjskie stoisko odwiedzili przedstawiciele kierownictwa Federalnej Służby Celnej, z jej przewodniczącym Andriejem Bieljaninowem, a także m.in. wiceprzewodniczący Światowej Organizacji Celnej i szef fińskiej Służby Celnej. Materiał filmowy nagrało pięć stacji telewizyjnych w tym estońska i turecka.

Ryszard Chudy
Izba Celna w Olsztynie

5. rocznica utworzenia Polsko-Niemieckiego Centrum Współpracy w Świecku

W dniu 21 grudnia br. Polsko-Niemieckie Centrum Współpracy Służb Granicznych, Policyjnych i Celnych w Świecku (PNCW) będzie obchodziło okrągły jubileusz 5. rocznicy swojego utworzenia.

Centrum zostało oficjalnie otwarte w dniu 17 grudnia 2007 roku przez ówczesnego Wicepremiera RP i Ministra Spraw Wewnętrznych Grzegorza Schetynę oraz Federalnego Ministra Spraw Wewnętrznych RFN Wolfganga Schäuble.

Powstało ono na mocy polsko-niemieckiej umowy międzyrządowej i miało za zadanie zrekompensowanie zniesienia kontroli granicznych w strefie Schengen oraz poprawienie bezpieczeństwa w strefie nadgranicznej obu sąsiadujących państw.

Oprócz obu ministrów w uroczystości otwarcia wzięło również udział wielu polityków szczebla wojewódzkiego i lokalnego oraz wyżsi przełożeni wszystkich służb, zarówno polskich jaki i niemieckich.

Przez te lata przez PNCW przewinęło się wielu funkcjonariuszy ze służb obu krajów, a na stałe pełni tu służbę 69 funkcjonariuszy w tym: 25 Polaków i 44 Niemców. Są oni reprezentantami takich jednostek jak: Służba Celna, Policja, Straż Graniczna (ze strony polskiej) oraz Kryminalna Służba Celna, Policja Federalna i Policje z landów: Brandenburgia, Sachsen, Mecklemburg-Vornpommern (ze strony niemieckiej).

W ciągu tych pięciu lat swojego istnienia Centrum w Świecku doskonale wpisało się w system poprawiający bezpieczeństwo na byłej granicy, a dodatkowo jak zwykle życie dopisało do tego swój własny scenariusz, dzięki któremu Centrum pomaga też zwykłym ludziom, którzy podczas pobytu za granicą mają drobne problemy związane z podróżą. Za pośrednictwem PNCW wymieniane są informacje dotyczące rozmaitych zdarzeń na pograniczu polsko-niemieckim, dotyczące m.in. klęsk

Minister Spraw Wewnętrznych RFN Wolfgang Schauble podpisuje dokumenty, na mocy których działać będzie Centrum

żywiołowych, zatorów drogowych oraz danych związanych z kontrolami drogowymi, kradzieżami, oszustwami, przemytem itp. Wszystkie służby biorą również udział w różnego rodzaju wspólnych przedsięwzięciach międzynarodowych takich jak kongresy czy wystawy, podczas których jest możliwość zaprezentowania zarówno pracy Centrum, jak i tożsamości własnej służby.

Jedna wspólna sala operacyjna, w której odbywają się wszystkie czynności związane z wykonywaniem codziennych zadań, daje możliwość szybkiego i bezpośredniego kontaktu, jak również pozwala na zawarcie bliższych znajomości oraz wzajemną naukę języka siedzącego obok partnera.

Coroczne statystyki prowadzone w PNCW wykazują ok. 15.000 zrealizowanych wniosków o informację, a z roku na rok liczba ta sukcesywnie rośnie.

Wspólna sala operacyjna, gdzie wykonywane są wszystkie czynności wynikające z realizacji zadań Centrum

Pełnienie służby w Centrum to nie tylko sprawy służbowe, ale również coraz lepsze kontakty personalne. Liczne imprezy integracyjne organizowane „po godzinach" nie tylko przynoszą wiele frajdy, ale również znacząco wpływają na atmosferę podczas pracy. Tutaj bardziej czuje się ducha Wspólnoty UE, niż gdziekolwiek indziej.

PNCW w Świecku było również doskonały wzorcem, który wykorzystano podczas tworzenia kolejnych tego typu centrów w Polsce, m.in. w Kudowie Słonem, Budzisku, Barwinku czy Chotebużu. Dlatego gościło w swoich progach delegacje instytucji powołanych do zwalczania przestępczości na całym świecie (nie było tylko nikogo z Australii).

Wszyscy pracujący w Centrum maja nadzieję, że to, co do tej pory zrobili, potwierdzi, że tego typu punkty kontaktowe są bardzo potrzebne i dalsza współpraca oparta także m.in. na wzajemnym zaufaniu i zrozumieniu przyczyni się do ich dalszego rozwoju.

Andrzej Gilas
Izba Celna w Rzepinie

Nowe spojrzenie na możliwości współpracy Służby Celnej ze środowiskiem akademickim

Spotkanie w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim

Wydaje się, że środowisko akademickie, pod adresem którego często padają krytyczne uwagi o zbyt dużym rozdźwięku między przekazywanymi treściami, a ich związkiem z codziennością, bardzo chętnie zwraca się w kierunku praktyki urzędniczej. Nie sposób także niedoceniać nowatorskiego spojrzenia skierowanego w drugą stronę czyli korzyści dla jednostek administracyjnych, którym trudno zauważyć własne skostnienie, np. w obszarze metod zarządzania. Stąd już tylko krok do wzajemnego zacieśnienia współpracy, nowych propozycji i rozwiązań.

Opracowany został harmonogram konkretnych działań, które zakładają ak-

tywność obu stron porozumienia. Wszędzie tam, gdzie studenci skierują swoją aktywność badawczą w obszarze administracji, lubuscy celnicy będą z nimi współpracować. Oczywiste jest, że przeprowadzoną analizę będą chcieli wykorzystać do poprawy skuteczności funkcjonowania jednostek organizacyjnych SC. Możliwe jest także współdziałanie w pozyskiwaniu środków UE na realizację wspólnych projektów. Wiele sobie obiecujemy po współpracy dydaktycznej, która wykorzysta potencjał wykładowców Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej do przeprowadzenia szkoleń wewnętrznych w postaci wykładów skierowanych do poszczególnych grup funkcjonariuszy, np. z zakresu stosowania różnych gałęzi prawa, jak i tych o tematyce ogólnej (zapowiedziany wykład o poprawności języka – prof. Elzbieta Skorupska-Raczyńska.

Pierwszy krok już został wykonany 29 października 2012 r., gdzie w murach PWSZ odbyło się spotkanie z cyklu;„ Ciekawi ludzie. Niezwykłe sprawy.", które poprowadził dyrektor Izby Celnej w Rzepinie Sylwester Skórski przy wsparciu B. Downar-Zapolskiej z komórki komunikacji. Przewrotny tytuł wystąpienia „Służba Celna jakiej nie znacie" zakładał wiedzę słuchaczy na ten temat przynajmniej w stopniu minimalnym. Po zakończeniu spotkania mieliśmy jednak wątpliwości czy założenie było słuszne, bo w wielu przypadkach słowa prelegentów wywoływały nazbyt widoczne zadziwienie.

Optymistyczny pozostaje fakt, ze działania zostały rozpoczęte i miejmy nadzieję, że na efekty nie trzeba będzie długo czekać.

Beata Downar-Zapolska
Izba Celna w Rzepinie

Szczecin nowym koordynatorem RALFH i ODYSSUD

Przekazanie funkcji Koordynatora Grup Kontaktowych RALFH i ODYSSUD odbyło się w Izbie Celnej w Szczecinie. Funkcję Koordynatora przejął funkcjonariusz Izby Celnej w Szczecinie Michał Lekszycki związany z RALFH i ODYSSUD od 10 lat.

Przejęcie sterów w Grupie odbyło się w obecności przedstawiciela Komisji Europejskiej Katelijne Claes (DG TAXUD/B2 – Zarządzanie Ryzykiem i Bezpieczeństwo). Wśród zaproszonych gości byli ponadto, oprócz Kierownictwa Zachodniopomorskiej Służby Celnej, również naukowcy z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego (ZUT) w Szczecinie.

Nowy Koordynator Grup Kontaktowych RALFH i ODYSSUD Michał Lekszycki z Izby Celnej w Szczecinie wraz dotychczasowym Koordynatorem Milanem Bogaticem oraz przedstawicielką Komisji Europejskiej Katelijne Claes

Grupa RALFH funkcjonuje od 2000 r. Zrzesza przedstawicieli cła z następujących portów morskich UE: Rotterdam (NL), Antwerpia (BE), Le Havre (FR), Felixstowe (UK), Hamburg (DE), Szczecin (PL), Bilbao (ES) i Leixoes (PT). Polską Służbę Celną w pracach RALFH reprezentuje delegacja z Izby Celnej w Szczecinie, w stałym składzie: Robert Hołubasz – Zastępca Naczelnika Urzędu Celnego w Szczecinie oraz Michał Lekszycki – funkcjonariusz Wydziału Zarządzania Ryzykiem, który do dnia 9 listopada br. pełnił od szeregu lat funkcję stałego przedstawiciela Zachodniopomorskiej Służby Celnej w Grupie RALFH.

Z kolei w ramach Grupy ODYSSUD współpracę w obszarze obrotu towarowego w transporcie morskim rozwijają następujące porty Europy południowej: Barcelona (ES), Marsylia (FR), Trieste (IT), Piraeus (GR), Koper (SI), Marsaxlokk (MT), Limassol (CY), Constanta (RO), Varna (BG) oraz – w związku z rychłym przystąpieniem do UE – chorwacka Rijeka (HR).

Głównym celem obu Grup Kontaktowych, działających pod auspicjami DG TAXUD, jest pogłębianie współpracy międzynarodowej w obszarze szeroko rozumianego obrotu towarowego, realizowanego transportem morskim oraz prowadzenie prac na rzecz polepszenia koordynacji pomiędzy służbami celnymi w portach morskich UE.

Główne zadania to:

- wzajemna pomoc (konsultacje, omawianie) we wdrażaniu przepisów wspólnotowych;
- tworzenie „równej płaszczyzny funkcjonowania" dla podmiotów w portach UE, czyli zapewnienie tzw. *„equal level playing"* – tj. identycznego podejścia w stosowaniu procedur celnych oraz metod kontrolnych i rewizyjnych, jak również identycznego traktowania podmiotów gospodarczych. Ma to za zadanie zapobieganie występowaniu

Uczestnicy spotkania od prawej pierwszy rząd: Michał Lekszycki, Milan Bogatic, Katelijne Claes, Lidia Mołodecka, Dariusz Pawłowski, drugi rząd od prawej: Robert Hołubasz, Agnieszka Świerk, Jacek Serwin, Wojciech Stylski, Andrzej Bielicki, Jarosław Dworak, Bożena Radoch, Robert Florczyk i Janusz Buńkowski

negatywnego zjawiska określanego jako *„port hopping"*, czyli wyszukiwaniu przez nieuczciwych przedsiębiorców „łatwiejszego" portu do dokonania formalności celnych;

- planowanie i organizacja wspólnych działań i projektów oraz podejmowanie wspólnych inicjatyw (w tym tak unikatowych, jak „RALFH RUMMAGE" – dla zespołów rewizyjnych statków oraz „RALFH SCANNER GROUP" – dla zespołów skanerowych).

W ramach obu Grup tworzone są również wspólne opracowania (stanowiące stały element działalności), związane z realizacją głównych celów powołania Grup:

- „Porównanie portów" („*Comparison of the ports*"): corocznie aktualizowane zestawienie statystyczne, w ujęciu porównawczym, obrazujące działalność portów oraz administracji / służb celnych, funkcjonujących na ich terenie;
- cyklicznie aktualizowanej, rekomendowanej listy sprzętu kontrolnego wykorzystywanego w portach przez cło;
- „Dane dotyczące wykorzystania skanerów RTG do prześwietlania ładunków oraz wyników ich wykorzystania";
- „Najważniejsze ujawnienia w portach";
- sprawozdawczość dot. podejmowanych wspólnych stałych inicjatyw (np. w ramach projektu „TRANSHIPMENT");
- wykorzystanie systemu CRMS/ RIF dla potrzeb wymiany między portami informacji o ryzyku.

Podczas spotkania w Szczecinie dotychczasowy Koordynator Milan Bogatic przedstawił historię powstania Grup RALFH i ODYSSUD oraz główne działania prowadzone na ich forum, jak również trwające i zrealizowane przedsięwzięcia. Omówił również zadania ciążące na Koordynatorze Grup.

Zachodniopomorska Służba Celna zaprezentowała strukturę organizacyjną i główne zadania cła w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem roli i zadań wyodrębnionego w strukturze Izby Celnej w Szczecinie Wieloosobowego Stanowiska ds. Analizy Ryzyka w portach morskich, realizującego m.in. centralne zadanie w zakresie SPOC (Samodzielnego Punktu Kontaktowego) dla Transportu Morskiego.

Ponadto Zastępca Naczelnika Urzędu Celnego w Szczecinie, Pan Robert Hołubasz, omówił realizowaną przez UC w Szczecinie koncepcję dot. *Single Window*.

Z kolei zaproszeni na spotkanie przedstawiciele Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego (ZUT) w Szczecinie, zaprezentowali Projekt CELFISH, prowadzony przez ZUT we współpracy ze szczecińską Izbą Celną w zakresie genetycznej identyfikacji produktów pochodzących z rybołówstwa.

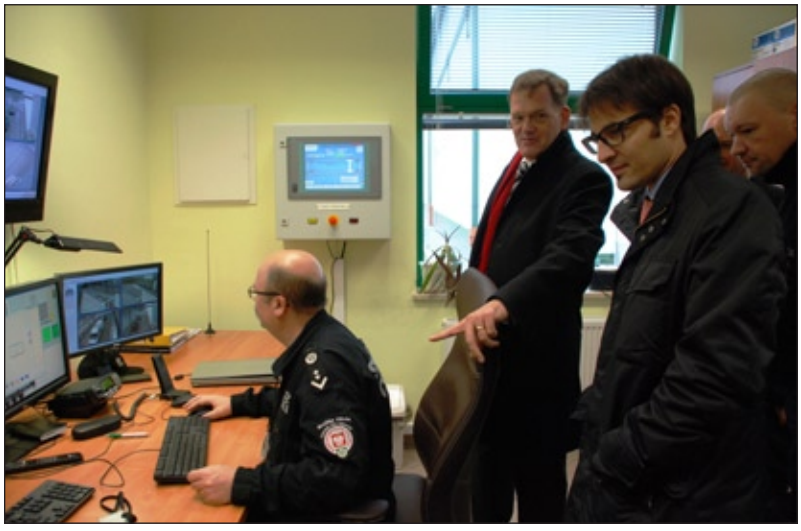
Warto podkreślić, iż objęcie przez Służbę Celną funkcji w zakresie koordynacji prac Grup RALFH i ODYSSUD, należy traktować w kategorii dużego wyróżnienia oraz uznania przedstawicieli RALFH-ODYSSUD dla dotychczasowego wkładu Polski w działalność Grup. Z drugiej strony, jest to duże wyzwanie dla szczecińskiej Izby Celnej, z uwagi na wpływ, jaki będziemy od dziś posiadali na przyszłe kierunki działań i inicjatyw podejmowanych przez główne porty morskie UE.

W czerwcu 2013 r. Izba Celna w Szczecinie będzie gospodarzem najbliższego spotkania Grupy RALFH (tzw. *„full members"*), które już po raz drugi odbędzie się właśnie Szczecinie.

Monika Woźniak-Lewandowska
Michał Lekszycki
Izba Celna w Szczecinie

Szwajcarscy darczyńcy z wizytą w Izbie Celnej w Przemyślu

21 listopada 2012 r. u podkarpackich celników gościli przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych Szwajcarii, Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy oraz Ministerstwa Finansów RP. Wizyta miała związek z realizacją przez Służbę Celną projektu finansowanego w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Przedstawiciele Szwajcarii przyglądają się pracy funkcjonariusza analizującego obraz skanowanej ciężarówki

Przygotowany przez Służbę Celną projekt „Przygotowanie mobilnych grup kontrolnych Służby Celnej do wykonywania zadań szybkiego reagowania i zarządzania kryzysowego" jest jednym z projektów, realizowanych w ramach Swiss Contribution w obszarze tematycznym „Środki ochrony granic" w ramach priorytetu „Bezpieczeństwo, stabilność, wsparcie reform". Jego celem jest poprawa działań grup mobilnych Służby Celnej poprzez ich doposażenie w środki transportu, a także podniesienie kompetencji zawodowych poprzez udział w specjalnych kursach językowych oraz szkoleniach.

Wizyta delegacji miała charakter monitorujący dotychczasowy przebieg projektu na Podkarpaciu. Przedstawiciel Ministerstwa Spraw Zagranicznych Szwajcarii- Roger Denzer, Dyrektor Biura Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy – Dominique Favre w towarzystwie Zastępcy Dyrektora Departamentu Służby Celnej Ministerstwa Finansów- Cecylii Zarębskiej, dokonali przeglądu kupionych w ramach projektu specjalistycznych samochodów służbowych, wykorzystywanych na co dzień przez funkcjonariuszy Wydziału Zwalczania Przestępczości.

Z uwagi na to, że dofinansowane w projekcie szkolenia dotyczą m.in. interpretacji przez funkcjonariuszy obrazów RTG podczas prześwietlania środków transportu, spotkanie było również okazją do zapoznania się w praktyce z pracą funkcjonariuszy pracujących z wykorzystaniem urządzeń skanujących. Delegacja z dużą uwagą śledziła obsługę nie tylko urządzenia, za pomocą którego funkcjonariusze celni prześwietlają samochody ciężarowe, ale także pierwszego w Polsce skanera wagonów kolejowych.

W hali inspekcyjnej skanera

Obecnie funkcjonariusze przemyskiej Izby Celnej biorą udział w szkoleniach językowych, natomiast od początku przyszłego roku będą również podnosić kompetencje w prowadzeniu negocjacji w sytuacjach kryzysowych a także szkolić się w jeździe techniką specjalną.

W projekcie, którego całkowity koszt wynosi 3 350 300 CHF, poza funkcjonariuszami z województwa podkarpackiego biorą udział również funkcjonariusze z województwa warmińsko-mazurskiego, podlaskiego i lubelskiego.

Edyta Chabowska
Izba Celna w Przemyślu

Studenci Rosyjskiej Akademii Celnej na praktykach w warszawskiej izbie celnej

W ramach umowy o współpracy Wyższej Szkoły Cła i Logistyki ze Służbą Celną, w Izbie Celnej w Warszawie gościli studenci Rosyjskiej Akademii Celnej - Liubersty.

Studenci RAC odbywali w Polsce praktyki mające na celu zaznajomienie ich z teoretycznymi oraz praktycznymi aspektami unijnego i polskiego prawa celnego, ze szczególnym uwzględnieniem procedur kontrolnych oraz dokumentacji celnej międzynarodowego obrotu towarowego a także współpracy ze środowiskiem biznesowym.

Studentom towarzyszył opiekun naukowy dr Olga Sokolnikowa oraz prof. dr hab. Wiesław Czyżowicz.

Pierwszego dnia studenci gościli w Wydziale – Centralne Laboratorium Celne w Otwocku, natomiast 20 sierpnia w siedzibie Izby Celnej w Warszawie.

Po przywitaniu przez Dyrektora Izby Andrzeja Chodubskiego studenci uczestniczyli w prezentacjach, które przybliżyły im zagadnienia związane z organizacją Izby Celnej, systemami informatycznymi, kontrolnymi oraz zarządzaniem ryzykiem.

Kolejnym punktem programu była wizyta w siedzibie izby na ul. Cybernetyki, gdzie studenci spotkali się z przedstawicielami

Na lotnisku

Referatu ds. AEO, Procedur Uproszczonych i SASP oraz Wydziału Wiążących Informacji WIT i WIP uczestnicząc w prezentacjach dotyczących ułatwień i uproszczeń dla podmiotów gospodarczych oraz wiążącej informacji taryfowej.

W kolejnym dniu wizyty studenci zapoznawali się z praktycznymi aspektami funkcjonowania Oddziału Celnego Osobowego w Warszawie i Oddziału Celnego Towarowego I w Warszawie.

W ostatnim dniu wizyty studenci Rosyjskiej Akademii Celnej gościli w Urzędzie Celnym w Pruszkowie i w Oddziale Celnym w Mszczonowie oraz w Wolnym Obszarze Celnym w Mszczonowie, gdzie zapoznawali się z zasadami funkcjonowania WOC i pracą agencji celnych.

Pozostaje życzyć studentom praktykantom (przyszłym celnikom) powodzenia i wykorzystania nabytej wiedzy i doświadczenia naszych funkcjonariuszy celnych w przyszłej pracy zawodowej.

Studenci przy stanowisku przyjmowania zgłoszeń celnych

Beata Malinowska
Izba Celna w Warszawie

Konferencja Interpolu na temat fałszerstw dzieł sztuki

W dniach 23-24 października 2012 r. w Sekretariacie Generalnym Interpolu w Lyonie odbyła się pierwsza Konferencja Interpolu na temat fałszerstw dzieł sztuki.

W konferencji udział wzięło blisko 70 przedstawicieli organów ścigania, instytucji prywatnych i organizacji międzynarodowych oraz środowisk naukowych z 22 krajów.

Ze strony polskiej w konferencji udział wzięli Pan Olgierd Jakubowski z Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, Pani Marta Wachowicz reprezentująca Laboratorium Matematyczne oraz Anna Skaldawska koordynator ds. ochrony dóbr kultury w Izbie Celnej w Warszawie.

Konferencję otworzył Jean-Michel Louboutin, dyrektor wykonawczy policji w Sekretariacie Generalnym Interpolu, który już

na wstępie podkreślił potrzebę ściślejszej współpracy i wymiany informacji na temat fałszerstwdzieł sztuki. Wskazał również, iż ogromne zyski, jakie generuje ten proceder powodują, iż ten rodzaj przestępczości jest szczególnie atrakcyjny dla zorganizowanych grup przestępczych.

Podczas konferencji przedstawiciele organów ścigania z Austrii, Włoch, Hiszpanii, Niemiec, Francji oraz Rosji przedstawili konkretne przykłady spraw wraz z ich analizą, a także działania w nich podjęte. Wskazywali również na brak odpowiednich regulacji prawnych w poszczególnych krajach, a także międzynarodowych instrumentów prawnych pomocnych w ściganiu fałszerstw dział sztuki.

Podczas spotkania podkreślano różne aspekty tego zagadnienia dotyczące między innymi: fałszowania, podrabiania dzieł sztuki, ale także ich proweniencji oraz ekspertyz. Odnośnie praw własności intelektualnej wypowiadali się przedstawiciele fundacji między innymi Dali Fundation, Picasso Administration oraz przedstawiciel WIPO – World Intellectual Property Organization.

Konferencję zakończyła burzliwa dyskusja podczas, której uczestnicy konferencji przyjęli zalecenia dla krajów członkowskich Interpolu. Między innymi wskazano na: zwiększenie świadomości zarówno społecznej jak i politycznej dotyczącej fałszerstw dział sztuki; opracowanie mechanizmów i procedur umożliwiających skuteczną walkę z fałszerstwami dzieł sztuki oraz powołanie w razie potrzeby grup roboczych i interdyscyplinarnych zespołów badających sprawy tego typu; wspieranie krajowych organów ścigania w walce z tym typem przestępczości również poprzez przydział odpowiednich środków; dokonanie przeglądu obowiązujących krajowych regulacji prawnych w tym zakresie, dostosowanie istniejących przepisów krajowych w taki sposób aby móc skutecznie walczyć z fałszerstwami dzieł sztuki; zwiększenie wymiany informacji o tego typu przestępstwach za pośrednictwem Interpolu; tworzenie i rozpowszechnianie zasad dla ekspertów w celu przeciwdziałania ich udziałowi w handlu fałszowanymi dziełami sztuki.

Na zakończenie należy podkreślić, że podczas licznych dyskusji, uczestnicy konferencji zgodzili się, iż ten typ przestępczości przeciwko zabytkom szybko się rozwija w poszczególnych krajach. W związku z tym należy podjąć odpowiednie działania na polu krajowym i międzynarodowym aby mu przeciwdziałać.

Siedziba Interpolu

Wskazywano również na rolę Służb Celnych w walce z tym procederem. W Izbie Celnej w Warszawie już od kilku lat podczas weryfikacji obiektów zabytkowych ujawniano falsyfikaty. Sprawy dotyczące zatrzymania falsyfikatów są przekazywane organom Policji do dalszego postępowania gdyż Służba Celna w tym zakresie nie posiada uprawnień.

Problematyka dotycząca ujawnianych falsyfikatów przez Służbę Celną została także poruszona w materiale przygotowanym przez Departament Polityki Celnej – *Działania Służby Celnej w zakresie wybranych środków pozataryfowych w 2011 roku.*

Anna Skaldawska
Izba Celna w Warszawie

Kompania Honorowa Służby Celnej

W 94 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości odbyła się uroczysta odprawa wart przed Grobem Nieznanego Żołnierza, po raz pierwszy z udziałem Kompanii Honorowej Służby Celnej.

Narodowe Święto Niepodległości – to święto obchodzone co roku 11 listopada, dla upamiętnienia rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległego bytu państwowego w 1918 r. oraz formowania się nowych struktur państwa, w których Służba Celna brała udział od samego początku.

W tym roku w centralnych uroczystościach związanych z obchodami Narodowego Święta Niepodległości przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie, obok pododdziałów reprezentacyjnych: Wojsk Lądowych, Sił Powietrznych, Marynarki Wojennej,

Początek uroczystości

Poczet Sztanadarowy Służby Celnej

Przemarsz Traktem Królewskim

Dowództwa Garnizonu Warszawa, Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Policji, Służby Więziennej, po raz pierwszy wzięła udział Kompania Honorowa Służby Celnej, składająca się z funkcjonariuszek i funkcjonariuszy pochodzących z czterech Izb Celnych: Białegostoku, Białej Podlaskiej, Torunia i Warszawy.

Przez pięć dni trwało zgrupowanie, na którym wspólnie ćwiczyliśmy z pozostałymi pododdziałami żołnierzy i funkcjonariuszy. Wielogodzinne powtarzanie elementów ceremoniału w deszczu i zimnie było dla nas trudnym wyzwaniem. Nagrodą były słowa uznania ze strony Dowództwa Garnizonu Warszawa i piękna pogoda w dniu Święta Niepodległości.

Służba Celna wystawiła wartę honorową, w szeregach której mieli zaszczyt pełnić służbę funkcjonariusze Izby Celnej w Warszawie. Szczególnie zostali wyróżnieni funkcjonariusze: mł. rewident celny Mariusz Chudek z UC I w Warszawie oraz mł. rewident celny Przemysław Grudzień z UC w Radomiu, którzy wzięli udział w uroczystej zmianie warty – posterunków przed Grobem Nieznanego Żołnierza. Na słowa uznania zasługuje postawa aspiranta Grzegorza Małeckiego – dowódcy pocztu sztandarowego oraz st. aplikanta celnego Waldemara Zduniaka – sztandarowego, którzy godnie prezentowali sztandar Służby Celnej w trakcie uroczystości, jak i podczas przemarszu Traktem Królewskim do Belwederu.

Serdeczne podziękowania należą się wszystkim funkcjonariuszkom i funkcjonariuszom, którzy reprezentowali Służbę Celną w obchodach tak ważnego święta państwowego. Dziękuję żołnierzom Batalionu Reprezentacyjnego Wojska Polskiego, którzy prowadzili szkolenia, czynnie przyczyniając się do wzorowego przygotowania Kompanii Honorowej Służby Celnej. Szczególne słowa podziękowania kieruję do mł. chor. Janusza Szymańskiego, który był naszym opiekunem w trakcie szkolenia.

Krzysztof Bradé
Izba Celna w Warszawie

Izba Celna w Białymstoku uhonorowana w Pałacu Prezydenckim

W poniedziałek 22 października br. w Pałacu Prezydenckim odbyła się Gala Przedsiębiorczości, będąca finałem „Dnia przedsiębiorczości" – ogólnopolskiego programu jednodniowych praktyk, podczas których uczniowie zapoznają się z wymarzonym zawodem. Nagrody laureatom IX edycji „Dnia przedsiębiorczości" wręczyli Podsekretarz Stanu w KPRP Irena Wóycicka i Doradca Prezydenta RP Tadeusz Mazowiecki. W gronie nagrodzonych instytucji znalazła się również Izba Celna w Białymstoku, która pierwszy raz wzięła udział w tym przedsięwzięciu.

– „Dzień przedsiębiorczości" to taki dzień, w którym wy – młodzi, stykając się z ludźmi prowadzącymi przedsiębiorstwa, macie okazję do zastanowienia się nad własnymi wyborami życiowymi – powiedział Tadeusz Mazowiecki. – Życzę wam, abyście w tych życiowych wyborach umieli połączyć miłe z pożytecznym. Miłe, czyli własne zainteresowania, marzenia, z tym, co można uzyskać w wyborze zawodu, w wyborze pracy – zaznaczył były premier.

Program „Dzień przedsiębiorczości" jest organizowany przez Fundację Młodzieżowej Przedsiębiorczości. W IX edycji wzięło udział ponad 45 tys. uczniów z 686 szkół oraz blisko 19 tys. instytucji i firm. Podczas uroczystszej poniedziałkowej gali wyróżnieni zostali uczniowie, najaktywniejsze szkoły, firmy oraz instytucje.

Zastępca dyrektora Izby Celnej w Białymstoku wśród przedstawicieli nagrodzonych instytucji

Oficjalne uroczystości w Pałacu Prezydenckim

Celnikom gratulował m.in. doradca Prezydenta RP Tadeusz Mazowiecki

„Dzień przedsiębiorczości" to kilkugodzinne praktyki uczniów w firmach, pozwalające im zweryfikować swoje wyobrażenia o wymarzonym zawodzie i zapoznać się z jego specyfiką. „Dzień przedsiębiorczości" daje okazję, by pozyskać informacje o wymaganym wykształceniu, umiejętnościach czy predyspozycjach niezbędnych do wykonywania zawodu, który chce się w przyszłości wykonywać. Uczniowie odbywają praktyki w różnych miejscach: urzędach, redakcjach prasowych i telewizyjnych, przedsiębiorstwach prywatnych, szpitalach, tam, gdzie w przyszłości chcieliby pracować.

Warto przypomnieć, że w marcu białostocka izba celna w ramach „Dnia przedsiębiorczości" gościła grupę 40 osób z II Liceum Ogólnokształcącego w Białymstoku. Podczas pobytu u podlaskich celników młodzież zapoznała się z zadaniami i organizacją Służby Celnej. Indywidualnie przydzieleni do uczniów funkcjonariusze-konsultanci przedstawiali swoje stanowiska pracy, zakres obowiązków oraz rozmawiali o motywach wyboru i predyspozycjach do wykonywania swoich zadań.

Uczniowie mieli okazję zobaczyć jak wygląda praca przy zgłoszeniach celnych, rejestracji dokumentów i przyjmowaniu deklaracji. Przez kilka godzin wcielali się w rolę funkcjonariusza celnego m.in. pracującego w kasie oraz laboratorium, obsługującego systemy informatyczne, prowadzącego dochodzenia, przyjmującego korespondencję. Dowiedzieli się też jak wygląda współpraca rzecznika prasowego z mediami, które także zainteresowały się organizowanym w białostockiej izbie celnej „Dniem Przedsiębiorczości". Uczniowie zapoznali się również z pracą funkcjonariuszy grupy mobilnej. Uczestniczyli przy prześwietlaniu paczek oraz przeszukaniu samocho-

du przez labradora Amfi wyszkolonego do wykrywania narkotyków. Właśnie za tą inicjatywę, nagrodę z rąk Podsekretarz Stanu w KPRP Ireny Wóycickiej odebrał zastępca Dyrektora Izby Celnej w Białymstoku Dariusz Sowulewski.

Program „Dzień przedsiębiorczości" objęty został Honorowym Patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. W Komitecie Honorowym „Dnia przedsiębiorczości" zasiadają: Irena Wóycicka – Podsekretarz Stanu w KPRP, Przewodnicząca Komitetu, Henryk Wujec – Doradca Prezydenta RP, Mirosław Sielatycki – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Zbigniew Modrzewski – Prezes Zarządu Fundacji Młodzieżowej Przedsiębiorczości.

Maciej Czarnecki
Rzecznik Prasowy
Izby Celnej w Białymstoku

Mazowsze – silny region nowoczesnej Europy z perspektywy wydanego „100" świadectwa AEO

W dniu 20 listopada 2012 r. w siedzibie Krajowej Izby Gospodarczej w Warszawie odbyła się zorganizowana przez Izbę Celną w Warszawie oraz Krajową Izbę Gospodarczą konferencja na temat *„Ułatwienia celne jako efektywny czynnik rozwoju przedsiębiorczości na Mazowszu"*. Honorowy Patronat nad konferencją objął Marszałek Województwa Mazowieckiego - Pan Adam Struzik, którego reprezentował Pan Tomasz Ważbiński Zastępca Dyrektora Kancelarii Marszałka Województwa Mazowieckiego.

Ponadto w spotkaniu udział wzięli Pan Tomasz Michalak Dyrektor Departamentu Polityki Celnej Ministerstwa Finansów, Pan prof. dr hab. Wiesław Czyżowicz Przewodniczący Rady Konsultacyjnej Służby Celnej, Pan Marek Tarczyński Przewodniczący Polskiej Izby Spedycji i Logistyki oraz przedsiębiorcy prowadzący wymianę towarową, którzy uczestniczą w międzynarodowych łańcuchach dostaw.

Istotnym punktem konferencji było wystąpienie Pana prof. dr hab. Wiesława Czyżowicza oraz Pani Mileny Kubickiej z Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera Agencji Rozwoju Mazowsza, która przedstawiła prezentację na temat „Wspieranie przedsiębiorczości na Mazowszu". Kolejnym prelegentem był Pan dr Wojciech Januszko, który w swoim wystąpieniu poruszył temat dotyczący ułatwień dla biznesu – karnety ATA, legalizacja, certyfikacja.

Następnie głos zabrał Pan Andrzej Chodubski, który przedstawił prezentację na temat: *„Przedsięwzięcia Izby Celnej w Warszawie wspierające przedsiębiorców."* Prelekcja dotyczyła wdrażania przez Służbę Celną ułatwień, które umożliwiają przedsiębiorcom dążenie do ulepszania swoich działań w prowadzonej działalności gospodarczej. Dyrektor Izby Celnej w Warszawie podkreślił, iż powołanie instytucji Upoważnionego Przedsiębiorcy AEO zainicjowało efektywność przepływu towarów oraz przełożyło się na ułatwienia związane z korzystaniem z procedur celnych. Ponadto kluczowym zadaniem programu AEO było stworzenie bezpiecznego łańcucha dostaw. Posiadanie statusu Upoważnionego Przedsiębiorcy AEO stanowi przywilej znalezienia się w gronie podmiotów gospodarczych uznanych za rzetelnych i wypłacalnych partnerów, których organizacja, infrastruktura i stosowane zabezpieczenia systemów informatycznych oraz miejsc składowania towarów, czy odpowiednio środków transportu, zapewniają bezpieczeństwo miejsc i towarów oraz chronią przed nieuprawnionym dostępem. Dyrektor podkreślił, iż S*tatus Upoważnionego Przedsiębiorcy to swoisty znak jakości.* Izba Celna w Warszawie ze względu na ogromną wagę jaką przywiązuje Służba Celna do instytucji Upoważnionego Przedsiębiorcy (AEO), podejmuje liczne działania zmierzające do ciągłego podnoszenia jakości i usprawnienia pracy na rzecz podmiotów korzystających z szerokiego spektrum ułatwień, które mają wyeliminować uciążliwości związane z obsługą celną. Działania tego rodzaju służą usuwaniu barier biurokratycznych oraz doskonaleniu współpracy z przedsiębiorcami, co jest jednym z priorytetów strategii działania polskiej Służby Celnej w latach 2010-2015.

Konferencja w siedzibie Krajowej Izby Gospodarczej

Ponadto podkreślono, iż polska administracja celna wychodząc na przeciw zmianom uwarunkowań technologicznych w aktywny sposób realizuje inicjatywę „bez-papierowego" środowiska dla handlu i tym samym umożliwia przedsiębiorcom składanie zgłoszeń celnych w formie elektronicznej. Przekłada się to na efektywne zarządzanie czasem i wymierne korzyści dla podmiotów gospodarczych.

Końcowo, Dyrektor Izby Celnej w Warszawie podkreślił, iż spotkania z przedsiębiorcami uczestniczącymi w obrocie towarowym z zagranicą to doskonała okazja do stworzenia fundamentu nowej jakości we współpracy oraz możliwość realizacji głównych założeń Strategii Służby Celnej. Praktyka stosowana w tut. Izbie odnosi się do poszukiwania najlepszych rozwiązań ułatwiających prowadzenie przedsiębiorcom legalnej działalności gospodarczej.

Kulminacyjnym punktem konferencji było wręczenie firmie GEFCO Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, świadectwa upoważnionego przedsiębiorcy AEOF (uproszczenia celne/ bezpieczeństwo i ochrona) o numerze „100" wydanego przez Dyrektora Izby Celnej w Warszawie. Podczas wystąpienia przedstawiciel GEFCO Polska Sp. z o. o. podkreślił, iż przeprowadzony audyt przez organy celne usprawnił procesy zachodzące w organizacji oraz poprawił bezpieczeństwo i komunikację pomiędzy partnerami w łańcuchu dostaw. Dodatkowo w ocenie firmy, świadectwo AEO przyczyniło się w firmie do poszerzenia wachlarza usług dedykowanych klientom w zakresie przedstawicielstwa celnego.

Mając na uwadze fakt, że firma GEFCO Polska Sp. z o.o. jako kooperator logistyczny współpracuje z partnerami handlowymi na płaszczyźnie międzynarodowej, w konferencji uczestniczyli przedstawiciele GEFCO Francja i GEFCO Słowacja, którzy również posiadają świadectwo upoważnionego przedsiębiorcy AEO. Prelegenci ze Słowacji i Francji przedstawili także praktykę stosowania ułatwień dedykowanych AEO przez administrację celną we Francji i Słowacji, co może dla polskiej administracji celnej stanowić odniesienie dla porównania procesów i działań, a wynik tej analizy służy jako podstawa do dalszego doskonalenia pracy - zgodnie z filozofią „benchmarkingu".

Następnie głos zabrał Pan Tomasz Michalak Dyrektor Departamentu Polityki Celnej Ministerstwa Finansów, który zaprezentował w swoim wystąpieniu nowe kierunki zmian i propozycje ułatwień dla biznesu w roku 2013.

Konkludując, należy podkreślić, iż konferencja była okazją do podniesienia świadomości odnośnie tworzenia bezpiecznych łańcuchów dostaw wśród przedsiębiorców, którzy są partnerami biznesowymi firm – posiadających świadectwa AEO.

Tego typu spotkania będą kontynuowane, bowiem podejmowanie wspólnych inicjatyw przez administrację rządową, samorządową oraz organizacje zrzeszające podmioty gospodarcze, przyczyni się do stałej kooperacji różnych środowisk wokół tematów gospodarczych niezwykle istotnych dla regionu Mazowsza i poszukiwania wspólnych rozwiązań ułatwiających prowadzenie działalności gospodarczej.

Marzena Walczak
Izba Celna w Warszawie

Razem w przemyt – konferencja naukowa w Białymstoku

Uczestnicy konferencji

W dniach 22-23 listopada 2012 r. na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku odbyła się konferencja naukowa „Zwalczanie przemytu – różne perspektywy, wspólny cel". Organizatorami konferencji byli Dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku prof. Emil Pływaczewski oraz Dyrektor Izby Celnej w Białymstoku Mirosław Sienkiewicz. Patronat nad konferencją objął Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów – Szef Służby Celnej Jacek Kapica.

Celem konferencji organizowanej wspólnie przez Wydział Prawa oraz Izbę Celną w Białymstoku było poszukiwanie dobrych praktyk w zwalczaniu przemytu wyrobów akcyzowych – problematyki niezwykle waż-

Plakat promujący konferencję

nej nie tylko dla regionów przygranicznych, ale również całego kraju i Unii Europejskiej. Pierwszy raz w historii wspólnie nad zagadnieniem przemytu pochylili się praktycy – funkcjonariusze Służby Celnej, prokuratorzy, sędziowie oraz świat nauki – wybitni teoretycy z zakresu prawa i postępowania karnego,

Nagranie programu Rozmowa Dnia w TVP – dr Ewa Kowalewska-Borys i nadinspektor celny Jacek Kapica

Głos w dyskusji Dyrektora Izby Celnej w Białymstoku Mirosława Sienkiewicza

karnego skarbowego oraz kryminologii. Konferencja zgromadziła blisko 200 osób – prelegentów, gości, studentów oraz przedstawicieli mediów.

Podczas dwudniowej konferencji prelegenci, wśród których byli między innymi prof. nadzw. dr hab. Wiesław Czyżowicz Przewodniczący Rady Konsultacyjnej Służby Celnej, prof. zw. dr hab. Brunon Hołyst Rektor Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie, prof. zw. dr hab. Cezary Kulesza z Uniwersytetu w Białymstoku, prof. dr hab. Wiesław Pływaczewski z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie wygłosili 25 referatów poruszając zagadnienia dotyczące m.in. form i skali przemytu, instrumentów prawnych dot. zwalczania przemytu, kryminologicznych aspektów zjawiska przemytu, w tym przyczyn oraz charakterystyki sprawców przestępstw i wykroczeń.

Podsumowując dwudniową konferencję, jej uczestnicy byli zgodni, iż sympozjum pozwoliło nie tylko wymienić poglądy i doświadczenia związane z tematyką przemytu, ale również nakreślić – mimo różnych perspektyw – wspólny cel w walce z przestępczością transgraniczną.

Warto dodać, iż na zakończenie pierwszego dnia obrad, Szef Służby Celnej Jacek Kapica oraz dr Ewa Kowalewska-Borys z Wydziału Prawa UwB byli gośćmi białostockiego oddziału TVP uczestnicząc w programie „Rozmowa Dnia".

Maciej Czarnecki
Rzecznik Prasowy
Izby Celnej w Białymstoku

Spotkanie w Białej Podlaskiej

W dniach 6 – 9 listopada br. w gościnnym dworku „Urocza" nad Bugiem, spotkali się rzecznicy prasowi izb celnych oraz pracownicy Wydziału Informacji i Promocji w Ministerstwie Finansów. W spotkaniu uczestniczył Zastępca Szefa Służby Celnej Dyrektor Departamentu Służby Celnej Grzegorz Smogorzewski. Pierwsza część spotkania poświęcona była omówieniu zadań wynikających z Planu informacji i promocji w 2012 r. oraz przygotowaniem Planu na rok 2013. Omówiono również zmiany w nowej witrynie proklienckiej.

Wyróżnione zdjęcie Anny Hatały-Wanat z Izby Celnej w Olsztynie

Wyróżnione zdjęcie Marcina Czajki z Izby Celnej w Białej Podlaskiej

W drugiej części spotkania, pod kierunkiem profesjonalnego fotografa, Pana Marcina, przeprowadzono warsztaty fotograficzne. Po części teoretycznej, uczestnicy warsztatów, wyposażeni w całkiem dobry sprzęt fotograficzny, będący na wyposażeniu izb celnych i Ministerstwa Finansów, udali się na zdjęcia plenerowe.

Na przejściu granicznym z Białorusią, w Terespolu, przed uczestnikami postawiono zdanie. Wykonać jak najlepsze ujęcia na temat:

- zwalczanie przestępczości celnej;
- codzienna praca na przejściu granicznym.

Po sesji zdjęciowej w Terespolu, „fotoreporterzy" kontynuowali sesję zdjęciową w stadninie koni w Janowie Podlaskim. Tu dodatkową trudnością było robienie zdjęć w ruchu.

Po części plenerowej, kontynuując warsztaty fotograficzne, uczestnicy pod kierunkiem Pana Marcina podsumowali sesje fotograficzne. Oceniono poszczególne zdjęcia, i dokonano wyboru dwóch najlepszych, które publikujemy.

Czy warsztaty osiągnęły swój cel „podniesienie jakości zdjęć publikowanych na stronach internetowych Służby Celnej i w naszych wydawnictwach, będą mogli Czytelnicy ocenić w najbliższym czasie.

Marcin Woźniczko
Ministerstwo Finansów

Śląskie obchody 20-lecia istnienia IPA w Polsce

W bieżącym roku Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji - IPA obchodzi 20-lecie istnienia w Polsce. Z tej okazji Śląski Komendant Wojewódzki Policji - Pan nadinsp. Dariusz Działo, Komendant Szkoły Policji w Katowicach - Pan insp. Jarosław Kaleta oraz Prezes Śląskiej Grupy Wojewódzkiej Międzynarodowego Stowarzyszenia Policji - Sekcja Polska - Pan Paweł Pasternak, zaprosili w dniu 22 listopada br. przedstawicieli służb mundurowych województwa śląskiego, a wśród nich przedstawicieli Izby Celnej w Katowicach, władze samorządowe Katowic i województwa śląskiego, współpracujące z IPA organizacje i instytucje, członków IPA na uroczystość Jubileuszu oraz odsłonięcie pomnika upamiętniającego działalność organizacji.

Honorowy patronat nad imprezą objął Wojewoda Śląski - Pan Zygmunt Łukaszczyk oraz Marszałek Województwa Śląskiego - Pan Adam Matusiewicz. Podczas uroczystości, odbywającej się

w auli Szkoły Policji w Katowicach, wyróżnienie za dotychczasową współpracę z IPA Regionu Śląsk odebrał Dyrektor Izby Celnej w Katowicach - Pan Włodzimierz Wołczew, Pan Mariusz Różański - funkcjonariusz celny na co dzień pełniący służbę w Urzędzie Celnym w Rybniku oraz Aldona Węgrzynowicz - rzecznik prasowy Izby Celnej w Katowicach.

Nagrodzeni celnicy

W liście gratulacyjnym, który z tej okazji złożył na ręce Prezesa Śląskiej IPA Dyrektor Izby Celnej w Katowicach - Pan Włodzimierz Wołczew, Pan Dyrektor życzył m.in. dalszego rozwoju organizacji i realizacji wszystkich celów i planów postawionych przed jej członkami, a także tego by motto przyświecające Stowarzyszeniu „Servo per Amikeco - służyć przez przyjaźń" inspirowało jej członków do podejmowania kolejnych inicjatyw.

Śląska Grupa Wojewódzka IPA powstała 12 lutego 1999 roku, poprzez połączenie w jednolity organizm trzech byłych grup wojewódzkich z Bielska-Białej, Częstochowy i Katowic.

Śląska Grupa Wojewódzka skupia w swoich szeregach blisko 3.800 członków sympatyków i jest największą Grupą Wojewódzką w kraju. W dniu 27 października br. w Katowicach, po śmierci dotychczasowego Prezesa Śląskiej Grupy Wojewódzkiej - Pana Pawła Michalaka, odbyły się wybory władz Śląskiej Grupy Wojewódzkiej Międzynarodowego Stowarzyszenia Policji. W ich wyniku wyłoniony został nowy Prezes Zarządu Śląskiej Grupy Wojewódzkiej IPA - Pan Paweł Pasternak.

Aldona Węgrzynowicz
Rzecznik prasowy Izby Celnej w Katowicach

Porozumienie o współpracy Izby Celnej w Katowicach z Zespołem Szkół Nr 1im. Adama Mickiewicza w Lublińcu

W dniu 2 października 2012 roku w Zespole Szkół Nr 1 im. Adama Mickiewicza w Lublińcu odbyła się uroczystość ślubowania klas wojskowych oraz służb państwowych – mundurowych. Podczas ślubowania podpisane zostało porozumienie o współpracy pomiędzy Izbą Celną w Katowicach, reprezentowaną przez Dyrektora Izby Celnej w Katowicach - Pana Włodzimierza Wołczewa oraz Zespołem Szkół Nr 1 im. Adama Mickiewicza w Lublińcu, reprezentowanym przez Dyrektor Jadwigę Stroniewską.

Podpisanie Porozumienia

Strony porozumienia zawarły porozumienie o współpracy w obszarze dydaktyczno-wychowawczym, której celem jest kształtowanie pożądanych społecznie postaw uczniów, zapobieganie powstawaniu zagrożeń wśród młodzieży oraz przybliżanie problematyki zadań realizowanych przez Służbę Celną. Na mocy zawartego porozumienia współpraca pomiędzy Izbą Celną w Katowicach a Zespołem Szkół Nr 1 im. Adama Mickie-

Uczniowie Zespołu Szkół Nr 1 im. Adama Mickiewicza w Lublińcu

Dyrektor Zespołu Szkół Nr 1 im. Adama Mickiewicza w Lublińcu Jadwiga Stroniewska oraz Dyrektor Izby Celnej w Katowicach Włodzimierz Wołczew

wicza w Lublińcu będzie realizowana w następujących formach: prowadzenia wspólnych zajęć profilaktyczno-wychowawczych mających na celu kształtowanie postaw poszanowania prawa oraz zapobieganie powstawaniu zagrożeń wśród młodzieży, prowadzenie wspólnych zajęć dydaktycznych umożliwiających młodzieży zdobywanie wiedzy z zakresu zadań realizowanych przez Służbę Celną, współudział w realizowaniu przedsięwzięć o charakterze promocyjno-informacyjnym.

2 października br. funkcjonariusze Służby Celnej ze Śląska nie po raz pierwszy gościli w murach Zespołu Szkół Nr 1 w Lublińcu. Śląscy celnicy od kilku lat uczestniczą w warsztatach, których hasłem przewodnim jest bezpieczeństwo, w licznych prelekcjach poświęconych tematyce zadań realizowanych przez Służbę Celną, w dniach otwartych szkoły, gdzie prezentują swój sprzęt służbowy, umiejętności celnych psów wyszkolonych do wyszukiwania niedozwolonych towarów, czy też towarzyszą uczniom i absolwentom szkoły w ważnych wydarzeniach, jakim niewątpliwie były niedawne obchody 90-lecia istnienia Zespołu Szkół Nr 1 w Lublińcu.

Uroczystość ślubowania klas wojskowych oraz służb państwowych-mundurowych była odpowiednim momentem, by podpisać porozumienie, które zapewne korzystnie wpłynie na rozwój i wizerunek obu Stron porozumienia.

Cieszymy się, gdy widzimy jak dużym uznaniem i zainteresowaniem cieszy się nasza służba. Być może w szeregach uczniów, którzy 2 października br. uroczyście ślubowali przynależność do grona uczniów Zespołu Szkół Nr 1 w Lublińcu, znajdują się nasi przyszli, młodsi koledzy „po fachu".

Aldona Węgrzynowicz
Rzecznik prasowy Izby Celnej w Katowicach

Warsztaty Instruktorów ochrony lotnictwa cywilnego

W ubiegłym roku odbyło się pierwsze spotkanie dla kandydatów na instruktorów ochrony lotnictwa cywilnego, rekrutujących się z izb celnych, na terenie których znajdują się porty lotnicze. Dyrektorzy izb celnych wytypowali funkcjonariuszy, którzy posiadali wymaganą wiedzę specjalistyczną popartą doświadczeniem zawodowym zdobytym podczas długoletniej służby w oddziałach celnych na terenie portów lotniczych. Po odbyciu cyklu szkoleń i złożeniu wymaganych egzaminów grupa 17 funkcjonariuszy nabyła uprawnienia instruktora ochrony lotnictwa cywilnego do samodzielnego szkolenia w zakresie następujących modułów: *świadomość ochrony lotnictwa, metody i środki ochrony lotniska i zarządzanie sytuacjami kryzysowymi w lotnictwie cywilnym*. Powyższe programy zostały opracowane przez instruktorów a następnie zatwierdzone przez Szefa Służby Celnej i Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

Uzyskane kwalifikacje uprawniają instruktorów do wystawiania certyfikatów, które stanowią podstawę dla zarządzających portami do wydania przepustek uprawniających funkcjonariuszy do samodzielnego poruszania się po strefach zastrzeżonych w portach lotniczych. Dotychczas szkoleniem funkcjonariuszy celnych w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego zajmowali się instruktorzy zatrudnieni w portach lotniczych, co generowało koszty ponoszone przez poszczególne izby celne. Ponadto nabycie uprawnień instruktorskich przez funkcjonariuszy celnych oznacza przejęcie pełnego zakresu odpowiedzialności za proces szkoleniowy i bezpieczeństwo w portach lotniczych, które jest priorytetem funkcjonowania lotnictwa cywilnego.

Instruktorzy oprócz wiedzy specjalistycznej nabywanej podczas szkoleń zobowiązani są stale podnosić swoje kwalifikacje w zakresie dydaktyki dorosłych, śledzić zmiany w przepisach i dostosowywać materiały szkoleniowe do aktualnych potrzeb.

Instruktorzy

W dniach 10-12 października 2012 r. w Centrum Edukacji Zawodowej Resortu Finansów, w Ośrodku Zamiejscowym w Krakowie odbyły się warsztaty szkoleniowe. Instruktorzy podczas zajęć dyskutowali o skutkach, jakie niosą ze sobą zmiany w Krajowym Programie Ochrony Lotnictwa Cywilnego, wprowadzone rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 31 lipca 2012 r. Odrębnym punktem była dyskusja nad projektem rozporządzenia w sprawie Krajowego Programu Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji w lotnictwie cywilnym, który w zasadniczy sposób zmienia organizację i prowadzenie szkoleń. Ponadto uczestnicy warsztatów dostosowali i ujednolicili dokumentację szkoleniową do wymogów określonych w zmienionym Systemie Szkolenia Służby Celnej.

Spotkanie tego typu służą wymianie spostrzeżeń i doświadczeń w poszczególnych portach lotniczych. Dlatego istotnym punktem programu i materiałem wyjściowym do dyskusji były ćwiczenia praktyczne zrealizowane na terenie Portu Lotniczego Kraków-Balice.

Uczestnicy krakowskiego szkolenia ustalili strategię działania związaną z dostosowaniem dotychczasowych programów szkoleniowych do wymogów określonych w projekcie cytowanego rozporządzenia.

Anna Gajewska
Joanna Jabłońska
Arkadiusz Barędziak
Izba Celna we Wrocławiu

O archiwum słów kilka

Archiwum Zakładowe w Poznańskiej Izbie Celnej zostało powołane dnia 28 czerwca 2004 roku w chwili uznania przez Archiwum Państwowe Izby Celnej jako jednostki tworzącej materiały archiwalne. Archiwum Państwowe uwzględniło charakter i zakres prowadzonej działalności naszej instytucji i ówczesną Składnicę Akt zamieniono na Archiwum Zakładowe na podstawie art 33 Ustawy z dnia 14 lipca 1983 roku o narodowym zasobie archiwalnym oraz Zarządzenia nr 43 Ministra Finansów z 24 grudnia 2003 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej i rzeczowego wykazu akt (…).

Autorka tekstu kierująca Archiwum Zakładowym

Z paletą

W archiwum funkcjonującym jako WSP Archiwum Zakładowe w ramach Wydziału Organizacyjno-Prawnego zatrudnionych jest 5 osób z odpowiednim wykształceniem archiwistycznym.

Pomieszczenia archiwum zajmują ponad 1000 m^2, a zasób archiwalny wyliczono na ok. 6000 mb.

O specyfice AZ decyduje bardzo duża rotacja dokumentów – w każdym roku przyjmowane jest z podległych jednostek ok. 1000 mb dokumentów, natomiast brakowaniu ulega kolejny 1000 mb dokumentacji. Oznacza to, że rotacji podlega 1/3 zasobu AZ.

Większą część zasobu archiwalnego stanowi dokumentacja przejmowana na zasadzie depozytów z podległych tut. Izbie urzędów i oddziałów celnych.

Warto podkreślić, iż AZ jednorazowo przejmuje dokumentację z podległych jednostek hurtowo, na paletach, w ilości ok 300 mb (co odpowiada liczbie 20 palet). W podobny sposób dokumentacja niearchiwalna przygotowywana jest przez załogę archiwum do odebrania przez firmę zajmującą się profesjonalnym niszczeniem makulatury. Wydzielone do zniszczenia dokumenty składowe są na paletach, a następnie przekazywane firmie niszczącej – jednorazowo wywożone jest ok 200 mb dokumentacji, czyli 14 palet.

Załoga archiwum

Obecnie AZ – w związku z posiadanymi depozytami – podlega pod trzy Archiwa Państwowe : w Poznaniu, Lesznie oraz Kaliszu. Kontrolują one działanie AZ, a także wydają zgodę na wybrakowanie dokumentów.

Archiwum Zakładowe jako komórka organizacyjna działa prężnie i profesjonalnie fachowością. Dokumenty udostępniane na wniosek pozostałym komórkom traktowane są priorytetowo i odsyłane do prowadzących postępowanie komórek merytorycznych w ciągu 1-2 dni. Pracownicy archiwum prowadzą również działalność szkoleniową, udzielają informacji z zakresu stanowiska i służą pomocą podczas przygotowywania dokumentacji do przekazania celem archiwizacji.

W WSP AZ panuje przyjacielska atmosfera. Być może duże znaczenie i wpływ na to odgrywa fakt, iż w większości męską załogą „rządzi" kobieta tj. niżej podpisana.

Aneta Ludek
Izba Celna w Poznaniu

Biskup Józef Guzdek z wizytą u wielkopolskich celników

14 listopada br. Biskup Polowy Wojska Polskiego Józef Guzdek był, gościem Izby Celnej w Poznaniu. Był to wielki i historyczny dzień dla naszej instytucji, albowiem tej rangi duchowny odwiedził nas po raz pierwszy.

Biskupa powitał w imieniu Dyrektora Izby Celnej w Poznaniu, zastępca Dyrektora Pan Marek Pospieski, który zapoznał Ordynariusza Polowego Wojska Polskiego z historią, strukturą i najważniejszymi zadaniami realizowanymi przez Służbę Celną.

Powitanie w poznańskiej izbie celnej

Podczas wizyty Biskup Polowy WP spotkał się z kierownictwem IC wyrażając wielkie uznanie i szacunek dla pracy funkcjonariuszy. Nasz Gość podkreślił szczególny charakter i wagę realizowanych przez SC zadań. Przypomniał nam też o pewnych uniwersalnych, niezmiennych i ponadczasowych wartościach, które winny kierować życiem każdego człowieka bez względu na wyznanie. Biskup zwrócił też uwagę, że wartości te powinny być szczególnie ważne dla funkcjonariuszy i pracowników Służby Celnej z uwagi na charakter wykonywanej pracy.

Biskup Polowy Wojska Polskiego Józef Guzdek z funkcjonariuszami celnymi

Podczas spotkania nie zabrakło słynnych poznańskich rogali marcińskich (o których Biskup wyraził się z wielkim uznaniem) oraz podarunków. Pan Marek Pospieski wręczył Ordynariuszowi Polowemu pamiątkowy ryngraf Służby Celnej. Z kolei ekscelencja na ręce zastępcy dyrektora przekazał książkę „Jan Paweł II z Wojskiem Polskim".

Na zakończenie spotkania, ksiądz biskup złożył najserdeczniejsze życzenia dla wszystkich wielkopolskich celników i ich rodzin.

Radosław Kalinowski
kapelan
Izby Celnej w Poznaniu

Praktyka w parze z nauką

Porozumienie pomiędzy Dyrektorem Izby Celnej w Szczecinie a Rektorem Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie podpisano podczas konferencji poświęconej realizacji projektu CELFISH. Konferencja odbyła się w dniach 17-18 października br. w Kołobrzegu.

W imieniu Dyrektora Izby Celnej w Szczecinie porozumienie podpisał z-ca Dariusz Pawłowski, natomiast w imieniu Rektora Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego prorektor ds. nauki prof. dr hab. inż. Mikołaj Protasowicki.

Podczas samej konferencji historię współpracy pomiędzy obiema stronami porozumienia przedstawiła Naczelnik Wydziału Dozoru Bożena Radoch.

Celem podpisanego porozumienia jest zapewnienie efektywnej współpracy w zakresie zadań realizowanych przez jego strony w takich obszarach jak Wspólna Polityka Rolna, ochrona przyrody - w tym przede wszystkim ochrona gatunków zagrożonych wyginięciem (Konwencja Waszyngtońska CITES) - ochrona gatunków rodzimych oraz przywóz gatunków niebezpiecznych. Podpisany dokument zawiera także zapisy regulujące zasady współpracy w odniesieniu do ochrony środowiska oraz klasyfikacji towarowej.

W imieniu Dyrektora Izby Celnej w Szczecinie porozumienie podpisał Zastępca Dyrektora Dariusz Pawłowski, natomiast w imieniu Rektora Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego prorektor ds. nauki prof. dr hab. inż. Mikołaj Protasowicki

Logo projektu badawczego CELFISH, którego pełna nazwa brzmi *Opracowanie genetycznego systemu identyfikacji produktów żywnościowych pochodzących z rybołówstwa i akwakultury wprowadzanych na obszar celny Unii Europejskiej*

Zarówno z-ca Dyrektora IC w Szczecinie jaki i prorektor ds. nauki ZUT wyrazili opinię, że podpisane porozumienie przyniesie korzyści obu stronom, bowiem spotykają się tutaj nauka i praktyka, które nie mogą istnieć w oderwaniu od siebie.

Projekt badawczy CELFISH, którego pełna nazwa brzmi Opracowanie genetycznego systemu identyfikacji produktów żywnościowych pochodzących z rybołówstwa i akwakultury wprowadzanych na obszar celny Unii Europejskiej - realizowany

jest przez Zakład Akwakultury Pracownię Genetyki Ryb Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego we współpracy z Izbą Celną w Szczecinie. Środki finansowe na jego realizację pochodzą z funduszy unijnych.

Projekt realizowany jest przez 3 lata tj. 2011-2013. W tym okresie pobranych zostanie 10 tys. prób ryb z 40 państw różnych stron świata, co ma doprowadzić do ustalenia genotypu ryb.

Efektem końcowym badań ma być utworzenie genetycznej bazy poszczególnych gatunków ryb, co w dalszej kolejności będzie bardzo przydatne przy określaniu gatunków ryb wprowadzanych na polski obszar celny.

Monika Woźniak-Lewandowska
Izba Celna w Szczecinie

Strategie i mierniki

Dyskusja, jaka toczyła się na forum **Polskiego Instytutu Kontroli Wewnętrznej** po moim ostatnim artykule „Budżet państwa traci również na sukcesie" („Wiadomości Celne" Nr 5/6/2012), koncentrowała się wokół dwóch głównych zagadnień. Po pierwsze, czy wolno nam postrzegać państwo jak przedsiębiorstwo, wymagając od niego również, czy może nawet w pierwszej kolejności, opłacalności podejmowanych działań. Po drugie, jak mierniki przyjmowane w administracji wpływają na kierunek i skuteczność jej działań.

Przyjrzyjmy się zatem dokładniej temu ostatniemu zagadnieniu.

Rola mierników jest – co do tego wszyscy są dość zgodni – niedoceniana. Panuje dość powszechne, zwłaszcza na szczytach władzy, przekonanie, że o kierunkach działań administracji rozstrzygają decydenci, akceptując z przytupem kierunkowe wytyczne, plany działania, strategie. Nie ma w tej chwili kierownika – a mam tu na myśli wszystkie szczeble zarządzania, od dyrektora po szefa sekcji – który śmiałby się przyznać, że w swej pracy pozwala się po prostu nieść fali zdarzeń, reagując na nie szybko i kompetentnie, co w zupełności wystarcza nie tylko do tego, by zachować stanowisko, lecz również by zebrać pochwały i kto wie, może nawet awansować.

Proaktywność stała się standardem, reaktywność jest, przynamniej oficjalnie, piętnowana. Jak jednak być proaktywnym kierownikiem w administracji państwowej, w której działania wykraczające poza, a czasem nawet mieszczące się w tzw. „zwykłym zarządzie", są już domeną polityki, a nie merytoryki? Wszak już za rzetelną diagnozę obecnego stanu rzeczy, będącą punktem wyjścia dla wszelkich działań proaktywnych, można „dostać po łapach", co dopiero mówić o proponowaniu konkretnych usprawnień!

Jak zatem zatrzeć niedobre wrażenie reaktywności, braku inicjatywy, pustki decyzyjnej i leseferyzmu, nie narażając się zbytnio nadmierną aktywnością? Należy opracować strategię!

Słowo *strategia* pochodzi z greckiego i jest w Nowej Encyklopedii Powszechnej tłumaczone jako *głównie dział sztuki wojennej, obejmujący teorię i praktykę przygotowania i prowadzenia wojny, jej poszczególnych kampanii i najważniejszych operacji*.

W niektórych publikacjach natrafia się również na bardziej ogólną definicję: *sposób prowadzenia jakiś działań - zwykle na większą skalę lub perspektywiczny plan działań. Strategia polityczna, ekonomiczna, przedsiębiorstwa* (Słownik współczesny języka polskiego*)*.

Nawiązanie do prowadzenia wojny nie jest przypadkowe. Współczesne wojny, prowadzone przez państwo, to wojny o poprawę ściągalności podatków i ceł, o uczciwszą dystrybucję środków z budżetu, o efektywniejsze ich wydatkowanie, o obniżenie skali nadużyć.

O ile jednak prawdziwy strateg tworzy strategie, by wygrać, o tyle „sługa państwa" tworzy strategie, by mieć strategie. Bo nie wypada jej nie mieć. Przez posiadanie strategii mówi bowiem naszym „parówkożercom" stanowcze: „nie", wykazuje swą proaktywność, z łatwością neutralizuje argument braku wizji. Tak właśnie działa strateg-polityk i strateg-urzędnik, wie bowiem znakomicie, iż posiadanie strategii w zupełności wystarcza, by móc spokojnie, reaktywnie pracować.

Nic zatem dziwnego, że z taką myślą przygotowywane strategie nie odzwierciedlają potrzeb i poszczególnych służb i organów odpowiedzialnych w państwie za przychody do budżetu i realną walkę z nieprawidłowościami. Nie pomogą w żaden sposób firmom działającym na rynku w sposób legalny. A restrykcje lub pseudoułatwienia wprowadzane przez państwo w ramach realizacji strategii tylko bardziej komplikują i utrudniają prowadzenie działalności przedsiębiorcom, dzięki którym – ciągle jeszcze - wpływają do budżetu miliardy z podatków.

Prawdziwy strateg po każdej bitwie – wygranej czy przegranej – stara się odpowiedzieć na kilka pytań: co zaważyło na takim czy innym wyniku bitwy?; jak zachowywała się moja armia, a jak armia przeciwnika?; jaki wpływ będzie miała odbyta właśnie

potyczka na przebieg całej kampanii?; co powinienem teraz zrobić?; a co zapewne zrobi teraz przeciwnik?

Tymczasem strategie w administracji owszem powstają, lecz na tym się na ogół kończy. Czy ktoś się już pokusił na refleksję nad strategią w toku jej wdrażania? Na korektę strategii? Na sprawdzenie, czy uprzednio wdrażane – a może tylko ogłaszane - strategie dały jakieś wymierne efekty dla budżetu?

Tymczasem działaniami administracji nadal sterują mierniki. Równolegle, a najczęściej niezależnie od ogłaszanych z pompą strategii. To one, często przez lata nieaktualizowane, po cichu wyznaczają kierunki działań administracji, jej prawdzie priorytety, to one decydują o alokacji zasobów.

Janusz Makarowski
Ministerstwo Finansów

Spotkanie z eksporterami

Wykładami na temat ograniczeń w obrocie towarowym z zagranicą zakończyliśmy roczny cykl szkoleń dla przedsiębiorców z terenu województwa łódzkiego, prowadzących działalność gospodarczą związaną z obrotem towarowym z zagranicą, w szczególności z eksportem towarów.

W dniu 20 listopada 2012 r. odbyło się kolejne spotkanie przedstawicieli łódzkiej Służby Celnej z przedsiębiorcami z naszego województwa, prowadzącymi działalność gospodarczą związaną z obrotem towarowym z zagranicą, bądź zamierzającymi podjąć taką działalność.

Wczorajsze spotkanie podsumowało cykl szkoleń organizowanych wspólnie przez Marszałka Województwa Łódzkiego oraz Dyrektora Izby Celnej w Łodzi.

Wspólna inicjatywa Służby Celnej i Samorządu Województwa Łódzkiego stała się doskonałą okazją nie tylko do przekazania najważniejszych informacji o obowiązujących przepisach prawa i procedurach, ale też do wzajemnej wymiany doświadczeń oraz omówienia pojawiających się problemów i wątpliwości.

Roczny cykl szkoleń obejmował m.in. zagadnienia dotyczące zasad obrotu towarowego z zagranicą oraz opodatkowania podatkiem akcyzowym wyrobów akcyzowych w nabyciu wewnątrzwspólnotowym oraz imporcie.

Cykl zakończyło wczorajsze spotkanie poświęcone pozaekonomicznym ograniczeniom w obrocie towarowym z zagranicą.

W trakcie spotkania, przedstawiciele Izby Celnej w Łodzi – pan Krzysztof Tera, pani Jolanta Grzelak oraz pan Jacek Lipowski, przedstawili zagadnienia dotyczące:

- podstawowych środków kontroli handlu z krajami trzecimi
- ograniczeń dotyczących obrotu roślinami i zwierzętami (kontrola fitosanitarna, sanitarna, weterynaryjna, konwencja CITES)
- ograniczeń dotyczących przewozu odpadów
- ograniczeń dotyczących obrotu zabytkami i towarami objętymi ochroną praw własności intelektualnej
- informacji celnej i podatkowej, WIT, WIP i wiążącej informacji podatkowej.

Chwila teorii

Cykl szkoleń dla przedsiębiorców realizowany był w ramach porozumienia o współpracy, zawartego w tym roku pomiędzy Województwem Łódzkim a Izbą Celną w Łodzi, w zakresie promowania i upowszechniania działalności proeksportowej w regionie łódzkim.

Anna Ludkowska
Izba Celna w Łodzi

Zwrot VAT dla podróżnych

Na przejściu w Grzechotkach dzięki specjalnej aplikacji podróżni mogą samodzielnie rejestrować dokumenty TAX FREE.

Niespełna dwie minuty – tyle trwało elektroniczne zarejestrowanie w nowym systemie dokumentów TAX FREE przez mieszkańca Kaliningradu wracającego do Rosji. Podróżny na specjalnym stoisku komputerowym wprowadził do systemu dane z faktury, które następnie zostały przesłane na stanowisko funkcjonariusza. Celnik rozpoczynając odprawę Rosjanina, miał już na ekranie swojego monitora wszystkie dane dokumentów TAX FREE. Samodzielna obsługa tego typu dokumentów jest możliwa dzięki nowemu systemowi „Zwrot VAT dla podróżnych". Moduł systemu poprzez stronę internetową www.granica.gov.pl pozwala podróżnemu lub sprzedawcy dokonać wstępnej rejestracji dokumentów uprawniających do wywozu towaru poza obszar Unii Europejskiej.

Niezwykle ważne jest to, iż dzięki aplikacji znacznie skróci się czas rejestracji tego typu dokumentów, a tym samym odpraw celnych oraz zminimalizowane zostanie ryzyko pomyłek podczas wprowadzania danych.

Warto dodać, iż system „Zwrot VAT dla podróżnych" umożliwia sprzedawcy otrzymanie informacji zwrotnej o rachunkach opuszczających teren UE przez polskie oddziały celne.

Szczegółowe informacje znajdują się w serwisie internetowym systemu „Zwrot VAT dla podróżnych" na stronie www.granica.gov.pl

Anna Hatała-Wanat
Izba Celna w Olsztynie

„Bezpieczeństwo na piątkę"

W dniu 16 listopada na terenie Targów Kielce odbyła się już VI edycja „Olimpiady bezpieczeństwa". Przedsięwzięcie angażujące rokrocznie około 400-500 uczniów z klas V-VI szkół podstawowych z całego województwa jest wynikiem współpracy Policji, Targów Kielce oraz Kuratorium Oświaty. Do organizacji tego konkursu przystąpiły też inne instytucje, firmy i służby mundurowe m.in. Izba Celna w Kielcach.

Przy stoisku kieleckiej izby celnej

Pierwsza edycja olimpiady odbyła się w 2007 roku i zakończyła sukcesem merytorycznym i edukacyjnym. Podjęto decyzję o kontynuacji w kolejnych latach 2008-2012. Poziom wiedzy uczestników z roku na rok jest coraz większy, a zainteresowanie ogromne.

Przyszły funkcjonariusz celny?

W roku bieżącym po eliminacjach powiatowych, do finału przystąpiło 14 trzyosobowych drużyn, reprezentujących szkoły z miast i gmin całego województwa świętokrzyskiego. Każda drużyna miała swoją grupę „głośnych" kibiców.

Celem olimpiady jest promowanie wśród najmłodszych bezpiecznego zachowania w życiu codziennym oraz zasady fair play w rywalizacji sportowej. Podczas konkursu młodzież musiała się wykazać nie tylko wiedzą teoretyczną, ale rów-

nież umiejętnościami praktycznymi np. podczas udzielania pierwszej pomocy, czy sprawnością fizyczną w konkurencjach sportowych. Odbył się także pokaz mody odblaskowej i tresura psa służbowego policji. Niespodzianką był śpiewający o bezpieczeństwie policjant oraz rozdający autografy zawodnicy drużyny piłki ręcznej Vive Targi Kielce. Całą imprezę uatrakcyjniły odbywające się w sąsiedniej hali pokazy samochodów starych i nowych, jak również wiele innych prezentacji.

Izba Celna w Kielcach, jak co roku zachęcała młodzież do zwiedzania stoiska z okazami CITES i samochodu służbowego z wyposażeniem technicznym do kontroli. Niezwykłą frajdę sprawiło dzieciom zakładanie kamizelki kuloodpornej, gdzie niektórym trzeba było pomóc ją włożyć.

W olimpiadzie bezpieczeństwa wszyscy uczestnicy zostali zwycięzcami. Oprócz nagród rzeczowych, dzieci zdobyły cenną wiedzę i doświadczenie.

O tym jak, ważne jest bezpieczeństwo nie trzeba nikogo przekonywać. Znajomość zasad bezpieczeństwa to wiedza, którą musi posiadać każde dziecko. Olimpiada bezpieczeństwa jest również dobrą formą promocji wszystkich służb mundurowych działających w Polsce. Dzieci i ich opiekunowie mają bowiem możliwość przyjrzenia się umundurowaniu funkcjonariuszy, zapoznania z oznaczeniami czy bezpośredniej rozmowy z przedstawicielami instytucji dbających o ich bezpieczeństwo.

Joanna Kępa
Izba Celna w Kielcach

Pies w służbie człowieka

23 września br. Koordynator ds. psów służbowych Izby Celnej w Katowicach oraz dwóch przewodników psów służbowych wraz z psami uczestniczyli w „I Żywieckim Pikniku dla Miłośników Psów", organizowanym pod nazwą: „Pies w służbie człowieka".

Do udziału w imprezie, oprócz przedstawicieli Służby Celnej z Katowic, zaproszeni zostali także m.in. funkcjonariusze Straży Granicznej z Krakowa-Balic, Sekcji Psów Ratowniczych WOPR w Dąbrowie Górniczej, Specjalistycznej Grupy Poszukiwawczo-Ratowniczej PSP w Jastrzębiu-Zdroju i wiele innych instytucji, w których działalności uczestniczą psy.

Główni bohaterowie imprezy plenerowej - czworonożni przyjaciele człowieka, zaprezentowali licznie zgromadzonej publiczności m.in. podstawy posłuszeństwa psów oraz swoje umiejętności. Gromkie brawa honorowały każdy z pokazów. Także i występ celnych psów spotkał się z aplauzem. Uczestnicy imprezy nie szczędzili im słów uznania. Z pewnością niedzielny

Pokazy umiejętności psów służbowych

Koks, jeden z psów służbowych Izby Celnej w Katowicach

Koordynator ds. psów służbowych Izby Celnej w Katowicach z jednym z pupilów

„występ" celnych labradorów przysporzył im wielu fanów nie tylko w Polsce, ale także i zagranicą, jako że wśród uczestników imprezy plenerowej nie brakowało także reprezentantów np. Słowacji. Mamy nadzieję, że organizatorzy imprezy, zachęceni tegorocznym sukcesem, będą w przyszłości podejmowali kolejne inicjatywy, które spotkają się z tak dużym zainteresowaniem społecznym.

Aldona Węgrzynowicz
Rzecznik prasowy Izby Celnej w Katowicach

Czas podsumowań – Izba Celna w Toruniu w 2012 roku

Koniec roku to jak zwykle doskonały powód do wszelkiego rodzaju podsumowań, przeglądu najważniejszych wydarzeń, statystyk, czy zestawień.

Dla Izby Celnej w Toruniu był to rok przełomowych inwestycji, ciekawych i nietypowych akcji, które zaowocowały licznymi wykryciami nielegalnych towarów, międzynarodowych wizyt, spotkań na szczeblu krajowym i rzecz jasna EURO 2012.

Dzięki licznym działaniom dość często można było o nas przeczytać i usłyszeć nie tylko w mediach regionalnych. Z roku na rok jesteśmy coraz bardziej dostrzegani i co ważne, kojarzeni z konkretnymi zadaniami.

Pokazujemy różne aspekty naszej służby. Jesteśmy na drogach, w szkołach, walczymy z przemytem, nielegalnym hazardem, uczestniczymy w programach wspierających i promujących starszych, doświadczonych pracowników.

Chcąc dokonać przeglądu najważniejszych naszym zdaniem wydarzeń wybraliśmy kilka, które mamy nadzieję zobrazują to, czym żyła nasza Izba w mijającym roku.

Uroczystego przecięcia wstęgi dokonują (od lewej) – Prezydent Miasta Torunia Michał Zaleski, Szef SC Jacek Kapica, poseł na Sejm RP Krystyna Skowrońska, Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotr Całbecki oraz Dyrektor Izby Celnej w Toruniu Wojciech Baranowski

Pierwsze miejsce wśród wydarzeń 2012 roku zajmuje niewątpliwie oddanie do użytku nowej siedziby Oddziału Celnego w Toruniu. Uroczystego otwarcia dokonał w towarzystwie parlamentarzystów i władz samorządowych Szef Służby Celnej Pan Jacek Kapica. Było to wydarzenie bez precedensu w historii Izby, ponieważ inwestycja na swą realizację czekała wiele lat. Rozpoczęte jesienią 2009 roku prace budowlane przyniosły efekt w postaci, m.in. nowego i doskonale wyposażonego budynku Oddziału Celnego, dyspozytorni, placu dla pojazdów. Zmodernizowano również sieć sanitarno-wodociągową, wzniesiono nowe ogrodzenie, wyremontowano gruntownie budynek Urzędu Celnego, a całemu kompleksowi przy ulicy Batorego 61 nadano jednolity i nowoczesny charakter. Znacznie poprawiły się nie tylko warunki pracy funkcjonariuszy, ale i klientów. Łączny koszt całej inwestycji wyniósł prawie 17 milionów złotych.

Przedstawicielki ukraińskiej administracji celnej w towarzystwie Dyrektora Izby Celnej w Toruniu Pana Wojciecha Baranowskiego i Zastępcy Dyrektora Pani Lucyny Michalak

Doniosłe znaczenie miało podpisanie w marcu porozumienie pomiędzy Samorządem Województwa Kujawsko-Pomorskiego, a Izbą Celną w Toruniu „W sprawie współpracy służącej rozwojowi eksportu w województwie kujawsko-pomorskim".

W związku z tym, że dysponujemy wiedzą i danymi dotyczącymi eksportu i eksporterów, jesteśmy doskonałym partnerem w różnego typu przedsię-

wzięciach, co zostało docenione i podkreślone przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Pana Piotra Całbeckiego.

Nie można nie przypomnieć o tym, że we wrześniu toruńska Izba Celna została Mistrzem Zarządzania Wiekiem. Projekt „Mentoring 50+", do którego przystąpiliśmy miał za zadanie wykorzystanie potencjału zawodowego dojrzałych pracowników. Izba Celna w Toruniu zajęła I miejsce w kategorii „Administracja Publiczna i Organizacje Pozarządowe", a jedna z naszych funkcjonariuszek - Pani Hanna Łowicka z Urzędu Celnego w Toruniu, która pełniła rolę mentora i koordynowała realizację projektu, otrzymała specjalny certyfikat. Projekt był realizowany przez Fundację Gospodarczą Pro Europa.

Wystąpienie Dyrektora Tomasza Michalaka w trakcie narady pionu postępowania izb celnych

W dniach 3-5 października 2012r. Izba Celna w Toruniu podczas krajowej narady pionu postępowania gościła przedstawicieli Ministerstwa Finansów: Dyrektora Departamentu Polityki Celnej Pana Tomasza Michalaka, Dyrektora Departamentu Podatku Akcyzowego i Gier Pana Wojciecha Bronickiego, Z-cę Dyrektora Departamentu Służby Celnej Panią Marię Wójtowicz i Z-cę Dyrektora Departamentu Polityki Celnej Pana Piotra Pogorzelskiego oraz przedstawicieli wszystkich izb celnych . Wśród zaproszonych gości był również przewodniczący Rady Konsultacyjnej Służby Celnej profesor Wiesław Czyżowicz, Radca Minister przy Stałym Przedstawicielstwie Rzeczpospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej Pan Tadeusz Senda oraz Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy Pan Zdzisław Pietrasik. Spotkanie zostało przez uczestników dobrze ocenione. Byliśmy chwaleni za sprawną organizację i doskonałe warunki szkolenia.

Opinię dobrych gospodarzy zyskaliśmy również u dwóch przedstawicielek ukraińskiej administracji celnej Pani Ganny Kosmachuk i Pani Anastasii Volik z Departamentu IT i Statystyki w Kijowie.

Inicjatorem wizyty było Biuro Pomocy Technicznej i wymiany Informacji TAIEX, którego zadaniem jest, m.in. niesienie pomocy krajom ubiegającym się o członkostwo we Wspólnocie. Wizyta miała charakter studyjny i poświęcona była szerokiemu spektrum zagadnień związanych z bezpieczeństwem informacji.

Oczywiście nie zabrakło zwykłej codziennej pracy, która dostarczała również odkryć zaskakujących, jak chociażby znaleziony w maju żywy wąż zbożowy ukryty w przesyłce pocztowej, czy zlokalizowana w Brodnicy mobilna odbarwialnia oleju opałowego, gdzie zatrzymano prawie 30 tys. litrów podrabianego paliwa.

Jacek Cichocki
Izba Celna w Toruniu

Wizyta studyjna przedstawicieli Programu e-Cło w Wielkiej Brytanii

Dzięki uprzejmości i wsparciu Władzy Wdrażającej Programy Europejskie (WWPE), w dniach 21-22.11.2012 miała miejsce wizyta studyjna przedstawicieli Polskiej Służby Celnej związanych z realizacją Programu e-Cło, w Southend On Sea w Wielkiej Brytanii. Znajduje się tam centrala Brytyjskich Służb Celno-Skarbowych (Her Majesty Revenue & Customs - HMRC). Głównym celem wizyty była wymiana doświadczeń związanych z wyzwaniami, jakie wiążą się z przeprowadza-

niem dużych zmian transformacyjnych w systemie informacyjnym służb celnych.

W przypadku Polskiej Służby Celnej zmianą taką jest realizacja Programu e-Cło. Ustalona obustronnie agenda wizyty obejmowała umówienie zagadnień dotyczących budowy, implementacji, rozwoju i utrzymania projektów IT, wymiany doświadczeń w zakresie zarządzania modelem usługowym, wskazania dobrych i złych praktyk realizacyjnych, zarządzania zmianami i ryzykami realizacyjnymi. W szczególności w trakcie prezentacji oraz prowadzonych po nich ożywionych dyskusji poruszono wiele istotnych zagadnień z zakresu zintegrowanego systemu odpraw celnych, zintegrowanych systemów zarządzania ryzykiem, architektury SOA, organizacji i zarządzania środowiskiem testowym, hurtowni danych, zastosowania podpisu cyfrowego, rozwoju i utrzymania architektury korporacyjnej jako narzędzia umożliwiającego kontrolowany rozwój środowiska systemu informacyjnego, metod analizy wpływu zmian, modelowania danych – standard WCO, wpływu inicjatyw DG TAXUD (MASP) na rozwój systemu informacyjnego oraz koncepcji realizacyjnych Single Window.

Wizyta miała miejsce w sekcji IMS (Information Management System) odpowiedzialnej za utrzymanie i rozwój systemu informacyjnego HMRC. Obecnie IMC zarządza ponad 600 systemami IT eksploatowanymi operacyjnie przez HMRC, począwszy od ogromnych i złożonych systemów takich jak CHIEF, a na niewielkich aplikacjach kończąc. Systemy zarządzane przez IMS w 2011 roku zarejestrowały i przetworzyły zgłoszenia i deklaracje odpowiadające za wpływy do budżetu Wielkiej Brytanii w wysokości ponad 472 mld GBP, pochodzące z ceł, podatków oraz innych opłat. Jednocześnie organizacja przekazała w formie pożyczek i świadczeń ponad 42 mld GBP.

Obecna organizacja HMRC powstała w rezultacie połączenia służb celnych oraz skarbowych, które przeprowadzono w latach 2004-2005. Początkowo służby skarbowe i celne stanowiły w Wielkiej Brytanii dwie odrębnie, niezależne od siebie organizacje, co miało bezpośredni wpływ na odmienną architekturę środowisk informacyjnych. Systemy IT eksploatowane przez

W drodze na spotkanie w Southend On Sea

służbę podatkową były realizowane przez dostawców zewnętrznych, natomiast służba celna samodzielnie budowała własne systemy IT. W rezultacie połączenia obu służb powstała organizacja HMRC, która stanęła przed dużym wyzwaniem związanym z integracją środowisk IT. Wspomniana powyższej stosunkowo duża liczba systemów i aplikacji (600), wynikała między innymi z braku standaryzacji budowanych systemów IT oraz z pozostawienia klientom swobody w definiowaniu wymagań technicznych i architektonicznych realizowanych systemów.

IMS wykorzystuje architekturę korporacyjną jako narzędzie do planowania i rozwoju środowiska informacyjnego. Podstawowe, obecnie eksploatowane systemy funkcjonują od przeszło ćwierćwiecza. Dotyczy to w szczególności kluczowego systemu obsługującego zgłoszenia celne – CHIEF. Naturalnie systemy te, w ciągu 25-letniego działania operacyjnego były wielokrotnie technologicznie i funkcjonalnie przebudowywanie. HMRC w większości obsługuje zgłoszenia dotyczące odpraw morskich, wykorzystując do tego celu dane pochodzące z systemów operatorów portów. W chwili obecnej w Wielkiej Brytanii eksploatowanych jest sześć różnych systemów portowych. Dane dotyczące manifestów morskich, wprowadzone w systemach portowych są następnie przetwarzane przez systemy celne. HMRC pełni również rolę rekomendującą w zakresie atestowania nowych systemów portowych. Rozwiązania związane ze statystyką i raportowaniem nie bazują na hurtowni danych, wykorzystują natomiast narzędzia analityczne do przetwarzania danych pochodzących z systemu CHIEF. W zakresie rozwoju środowiska informacyjnego HMRC unika budowy systemów na zlecenie (od podstaw), rekomendując rozwiązania komercyjne, gotowe, dostosowane do potrzeb klienta (systemy COTS). Pomimo wyższych kosztów wdrożenia i utrzymania takich systemów, IMS wskazuje na korzyści płynące z możliwości budowy efektywnie działających centrów kompetencyjnych, samodzielnie implementujących zmiany w środowisku systemu informacyjnego. Przed wprowadzeniem zmian biznesowych w HMRC, przeprowadzana jest

Przed budynkiem HMRC w Southend On Sea

analiza ich wpływu na środowisko informacyjne oraz opracowywana jest koncepcja realizacyjna, będąca często kompromisem pomiędzy zmianami biznesowych a zmianami w środowisku IT. HMRC stosuje rozbudowane i szczegółowe procedury testowe, które pomimo swojej długotrwałości umożliwiają wszechstronne przetestowanie wprowadzonych rozwiązań przed wdrożeniem operacyjnym. Wszystkie systemy HMRC działają operacyjnie na platformie infrastrukturalnej dostarczonej przez jednego dostawcę, co niestety skutkuje brakiem możliwości przeciwdziałania praktykom monopolistycznym dostawcy.

Wizyta umożliwiła uczestnikom wymianę cennych doświadczeń związanych z realizacją projektów Programu e-Cło. Warsztaty prowadzone były w konwencji otwartej, dającej uczestnikom możliwość zadawania prelegentom licznych pytań w trakcie prezentacji, co zresztą zostało skrupulatnie wykorzystane. Pytania koncentrowały się na zagadnieniach związanych z realizacją tych projektów Programu e-Cło, które przyniosą SC zmiany innowacyjne (MCA, Testreg, ARI@DNA2, ZISAR, SZPROT, PKI) oraz komponentów AIS, AES, ZEFIR 2, a także mających wpływ na zarządzanie i utrzymywanie po wdrożeniu Systemu Informacyjnego Służby Celnej.

Na koniec motto IMC – „Organizacja powinna funkcjonować jako inteligentny i wiarygodny partner dla klientów biznesowych, który w sposób profesjonalny zarządza dostarczanymi rozwiązaniami, stymulowanymi przez zmiany w procesach biznesowych klienta (HMRC). Realizacja wymagań klienta jest głównym celem organizacji, której zadaniem jest dostarczenie przewidywalnych, zintegrowanych, wydajnych usług IT działających w efektywnym kosztowo środowisku systemu informacyjnego"

Dyrektor Departamentu Służby Celnej MF, Koordynator Programu e-Cło oraz uczestnicy wizyty pragną bardzo podziękować WWPE za świetną organizację i nienaganną współpracę związaną ze zorganizowaniem wizyty studyjnej w Wielkiej Brytanii.

Wojciech Bułakowski
Ministerstwo Finansów

Podkarpacka Służba Celna. Międzynarodowa współpraca i wymiana doświadczeń w obszarze analizy ryzyka

Funkcjonariusze Izby Celnej w Przemyślu zostali zaangażowani do przeprowadzenia międzynarodowej operacji, realizowanej pod kierownictwem europejskiej misji EUBAM. To już kolejnego typu międzynarodowe przedsięwzięcie, w którym uczestniczyli podkarpaccy celnicy.

Zespół centralny zarządzający operacją „BARREL". Bruksela 2011

W dniach od 5 do 14 listopada 2012 roku europejska misja EUBAM przeprowadziła operację, polegającą na podjęciu przez kraje Unii Europejskiej i sąsiadujące (Ukraina i Mołdawia) wspólnych działań, których celem jest skuteczne zapobieganie i zwalczanie przestępczości o charakterze transgranicznym.

Funkcjonariusze z przemyskiej izby celnej pełnili rolę krajowego punktu kontaktowego NCP PL (National Contact Point). Koordynacja działań została powierzona funkcjonariuszom z Wydziału Zarządzania Ryzykiem, którzy wcześniej niejednokrotnie prowadzili tego typu przedsięwzięcia, zdobywając niezbędne doświadczenie w tym zakresie.

Jedną z takich operacji jest akcja „Triglav", w której Wydział Zarządzania Ryzykiem czynnie uczestniczył w okresie marzec-maj 2009 roku, pełniąc rolę Krajowego Centrum Analizy Ryzyka – NRAC. W działania, koordynowane przez Misję EUBAM, zaangażowane były pozostałe kraje Unii Europejskiej poprzez centralne punkty analizy ryzyka, które wspomagały kraje przeprowadzające kontrolę na granicy, dostarczając dodatkowe informacje, m.in. o stwierdzonych nieprawidłowościach. Operacja polegała na wzmożonej analizie ryzyka i objęciu priorytetową kontrolą celną wybranych rodzajów towarów, wprowadzanych na obszar celny Wspólnoty przez drogowe przejścia graniczne oraz była nakierowana na obszar bezpieczeństwa i ochrony (security and safety).

W tym samym roku na przełomie listopada i grudnia funkcjonariusze Wydziału Zarządzania Ryzykiem brali udział w międzynarodowej operacji Mateusz II. Polska Służba Celna zajęła

czołowe miejsce spośród uczestniczących w operacji pozostałych krajów Wspólnoty Europejskiej, zarówno pod względem łącznej ilości ujawnionych wyrobów tytoniowych, jak również ilości przetworzonych informacji. Osiągnięcie tak wysokiej lokaty możliwe było dzięki osobistemu zaangażowaniu wszystkich członków zespołu krajowego punktu kontaktowego NCP PL. Dzięki dobrej organizacji możliwe stało się zapewnienie sprawnej pracy punktu kontaktowego oraz koordynacji i wsparcia informacyjnego grup kontrolnych rozlokowanych na terenie całego kraju. Duże znaczenia dla powodzenia operacji miało zapewnienie odpowiedniej obsługi analitycznej informacji przekazywanych ze służb celnych krajów uczestniczących w operacji.

Operacja „BARREL". Bruksela 2011

Podobne operacje, prowadzone również przez misję EUBAM, w które Wydział zaangażowany został w 2010 roku -to Akkerman i Alchemist.

W październiku 2011 roku Wydział Zarządzania Ryzykiem, pełniąc funkcję krajowego punktu kontaktowego NCP PL, koordynował w ramach polskiej administracji celnej działania związane z operacją „BARREL", która została organizowana przez polską Służbę Celną we współpracy z Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych – OLAF (European Anti-Fraud Office). Jeden z funkcjonariuszy wydziału uczestniczył w przygotowaniach operacji i koordynował w Brukseli jej przebieg. W akcji uczestniczyły 24 państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz Chorwacja, Turcja, Norwegia i Szwajcaria. Plan operacyjny zakładał wspólnotową analizę ryzyka oraz współpracę w ramach zwalczania przemytu wyrobów tytoniowych, prekursorów narkotyków, wyrobów alkoholowych, okazów CITES oraz wyrobów naruszających prawa własności intelektualnej (OWI) w ruchu kolejowym wzdłuż granicy wschodniej Unii Europejskiej. W wyniku wspólnych działań ujawniono 1,2 mln papierosów.

Udział w licznych operacjach międzynarodowych pozwala na wymianę wiedzy, doświadczeń i umiejętności pomiędzy administracjami celnymi współpracujących państw. Jednocześnie polska administracja celna w relacjach międzynarodowych występuje jako równorzędny partner poprzez wspólną realizację działań, m.in. mających na celu minimalizowanie ryzyka w obszarach będących w zainteresowaniu Służby Celnej

Edyta Chabowska
Izba Celna w Przemyślu

Kompanii czar

Członkowie kompanii reprezentacyjnej, od lewe Rafał Melańczuk, Radosław Jędruchniewicz, Andrzej Lutyński, Jowita Walczuk, Tomasz Guziuk, Marta Oniszczuk, Marek Benedek, Roman Zeszczuk

Długie płaszcze, specjalne mundury oraz wojskowe pasy i buty. Choć jeszcze nie wszyscy o tym wiedzą, Służba Celna ma od kilku miesięcy kompanię reprezentacyjną z prawdziwego zdarzenia. Tworzą ją funkcjonariusze z kilku izb celnych w kraju – Białej Podlaskiej, Białegostoku, Torunia i Warszawy. Możliwość reprezentowania Służby Celnej to dla nich nie tylko honor, ale też wielka przygoda.

Pierwsze zgrupowanie kompanii w Batalionie Reprezentacyjnym Wojska Polskiego w Warszawie odbyło się w kwietniu 2012 r. Od tamtej pory członkowie kompanii spotykali się już czterokrotnie podczas tygodniowych zjazdów. Ostatnie i zdaniem uczestników najbardziej wyczerpujące zgrupowanie odbyło się w listopadzie, w Komendzie Głównej Żandarmerii Wojskowej w Warszawie, tuż przed Świętem Niepodległości i pierwszym w historii udziałem Kompanii Honorowej Służby Celnej w uroczystej odprawie wart przed Grobem Nieznanego Żołnierza, na Placu Marszałka

Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Zwieńczeniem wielu miesięcy ciężkich i często żmudnych treningów była defilada w czasie centralnych obchodów Święta Niepodległości.

Jak mówi **Jowita Walczuk** z Izby Celnej w Białej Podlaskiej – jedna z ponad 50 osób tworzących kompanię reprezentacyjną Służby Celnej - defilada nie jest jedynie prostym chodzeniem w takt, to połączenie ruchu z muzyką w taki sposób, aby wszystko ze sobą idealnie współgrało i stanowiło spójną całość. Przede wszystkim ma ona zachwycić widzów. I to właśnie ten moment, kiedy słyszy się brawa podczas defilady sprawia, że nie pamięta się ciężkich treningów, a jedynie czerpie niesamowitą satysfakcję z udziału w uroczystości.

Członków kompanii reprezentacyjnej zapytaliśmy o to, co stało za ich decyzją o wstąpieniu w jej szeregi?

Jowita Walczuk – Izba Celna w Białej Podlaskiej

To dla mnie przede wszystkim wielkie wyróżnienie, że mogę reprezentować Izbę Celną w Białej Podlaskiej oraz całą Służbę Celną w szeregach Kompanii Honorowej. Jestem dumna, że mogę brać w tym udział.

Robert Zbański - Izba Celna w Białej Podlaskiej

Udział w kompani reprezentacyjnej to dla mnie w pewnym sensie nobilitacja. W pełni doceniłem to dopiero 11 listopada. Stojąc na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego, poczułem, że uczestniczę w czymś ważnym.

Andrzej Lutyński – Izba Celna w Białej Podlaskiej

Moja przygoda z kompanią zaczęła się od pocztu sztandarowego i kompanii honorowej utworzonej w bialskiej Izbie Celnej. Decyzja o wstąpieniu do kompanii reprezentacyjnej Służby Celnej była dość spontaniczna, ale z pewnością jej nie żałuję. Udział w kompanii to dla mnie to przede wszystkim forma wyróżnienia.

Marcin Czajka
Izba Celna w Białej Podlaskiej

Edukacyjne festyny

Zwolnij! Szkoła za rogiem! oraz *Bezpieczny przedszkolak* – to tytuły edukacyjnych festynów, które co roku odbywają się we wrześniu w Szczecinie. Kierowane są do dzieci w wieku do 8 lat. Podczas festynu dzieci uczą się bezpiecznych zachowań na drodze, jednak nie tylko, bowiem o bezpieczeństwie mówią też wszystkie obecne na miejscu służby mundurowe, w tym oczywiście Służba Celna.

I tak celnicy opowiedzieli dzieciom dlaczego nie warto kupować podróbek oraz co to takiego jest CITES. Były też zabawy z psem celnym Tiną, która dała pokaz swoich umiejętności znajdując ukryte papierosy.

Oprócz tego koledzy z grupy mobilnej pokazali dzieciom elementy swojego wyposażenia zapewniające im bezpieczeństwo,

W takiej rafie mieszkał Nemo z bajki *Gdzie jest Nemo*, dlatego razem musimy chronić przyrodę, żeby zwierzęta miały gdzie żyć

Kamizelka kuloodporna, hełm, kajdanki i pałka cieszyły się wśród dzieci ogromnym powodzeniem, zwłaszcza, że niektóre z tych rzeczy można było ubrać

takie jak kamizelka kuloodporna, czy hełm. Furorę robiły kajdanki i pałka. Funkcjonariusze zaprezentowali również zasady stosowania chwytów obezwładniających. Nie zabrakło też słodkich upominków dla maluchów.

Ogółem w festynach wzięło udział blisko tysiąc dzieci ze szczecińskich podstawówek i przedszkoli. Kolejne edukacyjne festyny o bezpieczeństwie już za rok, z pewnością nie zabraknie na nich przedstawicieli Służby Celnej.

Monika Woźniak-Lewandowska
Izba Celna w Szczecinie

Dzień Celnika w górach

Sposobów na świętowanie Dnia Celnika jest prawie tyle samo co celników. My postanowiliśmy tym razem „świętować" nie na zabawie czy pikniku, a na górskich szlakach. Planując trasy chcieliśmy by ich trudność odzwierciedlała wagę realizowanych przez nas zadań. Wybraliśmy „właściwe" góry – Tatry Wysokie i najtrudniejsze – dostępne dla zwykłych turystów – szlaki. Postanowiliśmy „zaliczyć" Orlą Perć i Przełęcz po Chłopkiem. Dla ochłonięcia z wrażeń, jako przerywnik, między Orlą a Chłopkiem, zaplanowaliśmy „spacerek" Doliną Roztoki, Doliną Pięciu Stawów, przez Szpiglasową Przełęcz do Morskiego Oka. Noclegi zaplanowaliśmy w schroniskach „Murowaniec" i „Roztoka". Mieliśmy nadzieję, iż natura – mając na uwadze nasz szczytny cel – pomoże nam piękną pogodą.

Na szczycie

„Czarnym" świtem, w czwartek 4 października, ruszyliśmy – w niezbyt licznej, ale mocnej grupie – realizować nasz plan.

W ciągu zaledwie 3 dni ekipa dokonała przejścia o łącznym przewyższeniu 3 687 m, co daje średnio 1 229 m dziennie. Dzienna długość pokonanych szlaków wynosiła około 30 kilometrów, a czas potrzebny na ich przejście oscylował w granicach 9-10 godzin. Do tego trzeba doliczyć trudności związane z pokonywaniem przepaścistych grani, licznych uskoków, żlebów i stromych ścian przy pomocy sztucznych ułatwień (drabin, klamer, łańcuchów), a wszystko to na wysokości powyżej 2 000 m n.p.m. Nie bez znaczenia był fakt, iż część trasy pokonywaliśmy obciążeni 25 kg plecakami.

Zmęczeni ale szczęśliwi wróciliśmy do Wrocławia. Mieliśmy ogromne szczęście. Przez cały pobyt w górach mieliśmy wspaniałą widoczność. Mogliśmy widzieć potęgę gór w całej krasie. Roztaczające się przed naszymi oczami widoki zapierały dech w piersiach. Dla takich widoków warto walczyć ze stromymi, męczącymi podejściami.

Realizacja pomysłu była możliwa dzięki dobrej kondycji ekipy, doświadczeniu górskiemu, pięknej, słonecznej pogodzie, która sprzyjała pokonywaniu skalistych grani a przede wszystkim pozytywnemu i optymistycznemu nastawieniu członków ekipy.

Bywało niebezpiecznie

Przebieg wędrówek wyglądał następująco:

Pierwszy dzień (04.10): Kuźnice – Hala Gąsienicowa – Przełęcz Zawrat – Orla Perć – Żleb Kulczyńskiego – Schronisko Murowaniec.

Drugi dzień (05.10): Palenica Białczańska – Dolina Roztoki – Dolina Pięciu Stawów – Szpiglasowa Przełęcz – Morskie Oko – Schronisko Roztoka.

Trzeci dzień (06.10): Schronisko Roztoka – Morskie Oko – Czarny Staw pod Rysami – Mięguszowiecka Przełęcz pod Chłopkiem – Schronisko Roztoka.

Arkadiusz Barędziak
Izba Celna we Wrocławiu

Projekt Krajowego Centrum RTG na finiszu

Sukcesem zakończyły się dwuletnie prace nad stworzeniem Krajowego Centrum RTG przy Izbie Celnej w Gdyni. Podczas spotkania w dniu 6 grudnia br. Rada Projektu przyjęła gotowe produkty oraz wyraziła zgodę na rozpoczęcie procedury zamykania projektu. W posiedzeniu wziął udział Szef Służby Celnej, Minister Jacek Kapica. W jego trakcie kierownicy poszczególnych zespołów projektowych zaprezentowali finalne produkty tj. Centralne Repozytorium Obrazów, Centrum Analizy Obrazów, Centrum Monitorowania Wykorzystania Zasobów RTG oraz Centrum Doskonalenia Zawodowego. Szef Służby Celnej podkreślił, iż Rada zamykając projekt winna również rekomendować cele, jakie Krajowe Centrum RTG powinno osiągnąć z wykorzystaniem przekazanych produktów. Wskazał również na konieczność wprowadzenia regulacji prawnych dotyczących zadań jakie komórka będzie realizowała. Utworzony w wyniku realizacji projektu Wydział Krajowe Centrum RTG w Izbie Celnej w Gdyni będzie zapewniał kompleksową koordynację i monitoring efektywności wykorzystania posiadanych przez Służbę Celną urządzeń rentgenowskich. Będzie także wspomagał procesy zarządzania tym zasobem oraz prowadził szkolenia dla funkcjonariuszy wykonujących zadania z zakresu interpretacji obrazów. Techniczne otwarcie Krajowego Centrum RTG, jako komórki organizacyjnej Izby Celnej w Gdyni, nastąpiło 8 października 2011r. w Gdańskim Parku Naukowo Technologicznym.

Rada Projektu

Marcin Daczko
Izba Celna w Gdyni

W Bieszczadach jest wszystko, co kochamy

„W górach jest wszystko, co kocham" – przed laty napisał Arcypoeta Bieszczadów Jerzy Harasymowicz, którego prochy – zgodnie z jego wolą – rozsypano nad szczytami jego ukochanych gór. Bieszczady upodobali sobie także uczestnicy cyklicznych rajdów organizowanych przez Izbę Celną w Przemyślu. Tegoroczny rajd – już dziesiąty – odbył się w dniach 6-9 września 2012 r. Wzięło w nim udział 30 zespołów.

Bieszczadzkie rajdy to nie tylko wędrowanie po górskich szlakach. To także rywalizacja, na którą składają się, oprócz marszu, konkurs wiedzy o Bieszczadach oraz strzelanie.

Już kilka lat temu organizatorzy zrezygnowali z zasady: „Kto pierwszy, ten lepszy". Na trasach rajdowych obowiązują limity czasu przejścia wyznaczane na podstawie czasów podanych w przewodnikach i mapach turystycznych. Pierwszego dnia maszerowaliśmy w pięknej pogodzie na trasie: Dwernik – Przysłup Caryński – Magura Stuposiańska – Przysłup Caryński – Bereżki. Drugiego dnia dzielnie walczyliśmy z deszczem i mgłą na trasie: Przełęcz Wyżniańska – Mała Rawka – Wielka Rawka – Kremenaros – Wielka Rawka – Ustrzyki Górne.

Team Izby Celnej w Warszawie na Kremenarosie

Konkurs wiedzy to kilkanaście pytań dotyczących m. in. historii, topografii i przyrody Bieszczadów, ze szczególnym uwzględnieniem Bieszczadzkiego Parku Narodowego.

Strzelanie zaś to zabawa w paintball. Startują dwie osoby (każda po 10 strzałów), z tym że zasadą jest, by przynajmniej jedną z nich była kobieta.

Dwa lata temu drużyna Izby Celnej w Warszawie zajęła 13 miejsce, rok temu – już 6., a więc w tej edycji wypadało wskoczyć na podium. I tak się stało.

Drużyna w składzie: Agnieszka Szymańska (IWTW), Albert Stefański (IWTW), Marcin Widłak (UC II) i Marcin Zarzycki (IPCW) zwyciężyła w jubileuszowym X Rajdzie Bieszczadzkim Administracji Celnej „Kremenaros 2012". Na podium stanęły również drużyny z Izby Celnej w Gdyni oraz Izby Celnej w Białej Podlaskiej.

Zachęcamy do wędrówki po Bieszczadach jeszcze we wrześniu, bo wtedy te góry są najpiękniejsze. Buki nabierają kolorów, pogoda jest ustabilizowana, a na szlakach nie ma tylu turystów, co latem. I nie zapomnijcie odwiedzić na Wyżnej Przełęczy symbolicznej bramy – grobu Jerzego Harasymowicza.

Adam Misiak
Izba Celna w Warszawie

Służba Celna jednym z liderów w walce z korupcją

10 grudnia br. na Zamku Królewskim w Warszawie odbyła się III Międzynarodowa Konferencja Antykorupcyjna „Europa bez korupcji", poświęcona problematyce zwalczania i przeciwdziałania korupcji. Konferencję zorganizowało Centralne Biuro Antykorupcyjne, zaś jednym ze współorganizatorów była Służba Celna.

Konferencja została zorganizowana z okazji obchodzonego 9 grudnia Międzynarodowego Dnia Przeciwdziałania Korupcji. Został on ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w październiku 2003 roku. Upamiętnia ratyfikację przez państwa-strony Konwencji Narodów Zjednoczonych Przeciw Korupcji w grudniu 2003 roku w Meridzie w Meksyku.

Konferencja odbyła się w pięknych salach Zamku Królewskiego w Warszawie

W konferencji wzięli udział przedstawiciele polskich instytucji i organizacji, które zajmują się zwalczaniem i zapobieganiem korupcji, a także eksperci z Niemiec, Czech, Mołdawii i Ukrainy, Wielkiej Brytanii oraz reprezentanci europejskich instytucji walczących z tą patologią. Służbę Celną reprezentował Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Szef Służby Celnej Jacek Kapica.

Po krótkiej części plenarnej, uczestnicy konferencji kontynuowali obrady w dwóch następujących panelach:

1. Wewnętrzne polityki antykorupcyjne służb krajowych i europejskich.
2. Korupcja a rozwój społeczno-ekonomiczny, w tym doświadczenia i wnioski na przyszłość z antykoropucyjnych działań międzynarodowych instytucji finansowych.

Walka z korupcją jest jednym z priorytetów międzynarodowej polityki karnej. Wymagania stawiane przez instytucje unijne, przyczyniły się w dużym stopniu do stworzenia w Polsce skutecznych narzędzi i sprawnych instytucji wyspecjalizowanych w zwalczaniu korupcji.

Służba Celna, jako instytucja odpowiedzialna społecznie, od lat aktywnie włącza się w rozwiązywanie problemów związanych z korupcją oraz podejmuje działania mające na celu upowszechnianie problematyki przeciwdziałania korupcji i jest jednym z liderów w tym obszarze.

Funkcjonariuszka celna prezentuje plakat antykorupcyjny Służby Celnej

W działaniach tych szczególnie istotne jest umacnianie antykorupcyjnych postaw etycznych funkcjonariuszy celnych i pracowników cywilnych Służby Celnej.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów Służba Celna wdrożyła „Program antykorupcyjny polskiej Służby Celnej na lata 2010-2013+", który polega m.in. na:

- budowie motywacyjnego systemu uposażeń,
- wprowadzeniu losowania na stanowiska przed rozpoczęciem służby i doraźnie w trakcie służby,
- zwiększeniu obsady przejść granicznych w celu realizacji zasady „wielu oczu",
- wprowadzeniu analizy ryzyka i elementu losowego doboru podmiotów do kontroli,
- realizacji działań profilaktycznych (tworzenie właściwych procedur, kształtowanie kultury organizacyjnej oraz współpraca z innymi służbami, które zmierzają do eliminowania przyczyn zachowań korupcyjnych),
- systemie szkoleń m.in. dla nowo zatrudnionych funkcjonariuszy celnych i pracowników z zakresu etyki i przeciwdziałania korupcji,
- promocji i umacnianiu postaw etycznych.

Warto podkreślić, że Służba Celna dobrze radzi sobie ze zwalczaniem korupcji. Starania zmierzające do przeciwdziałania powstawaniu zjawisk korupcyjnych w jej szeregach oraz działania o charakterze profilaktycznym, prowadzone intensywnie w ostatnich latach przyniosły już wymierne efekty. W ciągu 4-5 lat liczba zatrzymanych za korupcję funkcjonariuszy celnych, tj. osób, którym stawiano zarzuty przyjęcia korzyści majątkowej lub osobistej, zmniejszyła się ponad dziesięciokrotnie.

Służba Celna prowadzi także akcję promocyjną, w ramach której m.in. w urzędach i oddziałach celnych oraz na przejściach granicznych są rozwieszane plakaty antykorupcyjne, został ogłoszony konkurs na hasło antykorupcyjne, a także jest emitowany przez telewizję publiczną specjalnie opracowany klip antykorupcyjny.

Jolanta Mikołajczyk
Ministerstwo Finansów

III Międzynarodowa Konferencja Antykorupcyjna „Europa bez korupcji”